

Thou, J. A. de
~~[illegible]~~

51329/A

[c]ratio Dextemimus Bibliorū interpris
quo legendo maiorem se percipere fructum
dicebat Io. Checus vir doctus, et equestris
ordinis, quàm in evolvendis omnium scriptorū
commentariis.
vid. p. 34. Elog. Thuan. et Sixtū Senensem

[pencil:] [illegible]

[pencil:] Bar[illegible]

THOU, J. A. de

Caroli Trippel
liber.

Imprimatur,

Ex Æd. Lamb.
Maii ult.
1671.

Tho. Tomkyns.

55816

Doctorum Virorum

ELOGIA

THUANEA.

Operâ *C. B.*

Iſ. Caſaub. in Epiſt. ad Ja Aug. Thuan.
Quid dicam de illo immenſo tuo in literas amore? quem quidem eximie declaraſti, cum in contexendis Annalibus tuis eorum interire memoriam non es paſſus, qui ad illarum illuſtrationem, in hac ipſorum παλιγγενεσίᾳ, vel mediocrem ſaltem aliquam ſymbolam contuliſſent.

LONDINI,
Apud *Spencer. Hickman* ad Inſigne Roſæ in Cœmiterio D. *Pauli.*
Anno MDCLXXI.

VENERANDÆ
ECCLESIÆ CATH.
GLOVC. HÆC ELOGIA
THVANEA LUBENS
MERITO DICAVIT
BIBLIOTHECARIUS
C. B.

De Thuano.

Ellogia hic ſcripſit doctorum digna virorum:
Ipſi par nullum ſcribitur Ellogium.

Aliud.

Condecorat doctos, idem doctiſſimus; Ille
Thuanus, noſtra primus in Hiſtoria.

Lectoribus.

Vos Adoleſcentes, quibus eſt doctrina voluptas,
Hoc juvat Autores edidiciſſe libro.

Aliud.

Conſultos Juris, Medicos, rerumque peritos
Sacrarum, quoſvis, pagina noſtra refert.

Index Chronologicus.

1547.

FRanciſcus Vatablus
Beatus Rhenanus
Joannes Schonerus
Conradus Peutingerus
Petrus Bembus
Jacobus Sadoletus.

1548.

Gregorius Corteſius
Marius Molza.

1549.

Margarita Navarræ
Jacobus Zieglerus.

1550.

Joannes Vaſæus
Joan. Pierius
F. Georgius Triſſinus.

1551.

Martinus Bucerus
Andreas Alciatus
M. Antonius Flaminius
Jo. Baptiſta Montanus
Joachimus Vadianus.

1552.

Eberardus Bilichius
Jo. Cocchlæus
Sebaſtianus Munſterus
Petrus Appianus
Jodocus Villichius
Lazarus Bonamicus
Lilius Gregorius Giraldus
Paullus Jovius
Ferdin. Nonius Pincianus.

1553.

Joannes Rivius
Eraſmus Reinholdus

INDEX.

Jacobus Sturmius
Joan. Dubravius Skala
Jo. Baptiſta Egnatius
Hieronymus Fracaſtorius.

1554.

Joannes Ferus
Xiſtus Betuleius
Simo Portius
Sigiſmundus Gelenius
Franciſcus Franchinus.

1555.

Wolfangus Lazius
Conradus Pellicanus
Georgius Agricola
Gemma Friſius
Edvardus Wottonus
Iſidorus Clarius
Olympia Fulvia Morata
M. Antonius Majoragius
Orontius Fineus
Petrus Gillius.

1556.

Joannes Sleidanus
Joannes Forſterus
Sebaſtianus Corradus
Joannes Gelida.

1557.

Joan. Baptiſta Ramuſius
Nicolaus Tartalea
Petrus Nannius
Salmonius Macrinus
Angelus Caninius.

1558.

Joan. Bugenhagius
Joan. Fernelius
Janus Cornarius
Jacobus Micyllus
Joannes Pena
Romulus Amaſæus
Julius Cæſar Scaliger
Aloiſius Lipomanus
Andræas Tiraquellus
Joannes Vergara.

1559.

Franciſcus Duarenus
Æmarus Ranconetus
Joachimus Perionius
Robertus Stephanus
Jo. Baptiſta Folengius
Jacobus Milichius

1560.

Joannes Bellaius
Joachimus Bellaius
Lælius Capilupus
Ja. Bonfadius
Loiſa Sigæa
Philippus Melanchthon
Georgius Sabinus

Petrus

Petrus Lotichius Secundus
Nicolaus Gerbelius
Joannes Driander.

1561.

Gabriel Faernus
Arnoldus Arlenius
Melchior Volmarius.

1562.

Petrus Martyr
Jacobus Hollerius
Gabriel Fallopius
Baſſianus Landus
Barthol. Cavalcantius.

1563.

Joannes Brodæus
Stephanus Boetianus
Arnoldus Ferronus
Jo. Baptiſta Gellus
Wolfangus Muſculus
Henricus Glareanus
Sebaſtianus Caſtalio.

1564.

Joannes Calvinus
Martinus Borræus
Theodorus Bibliander
Petr. Franciſ. Jambularius
Andræas Veſalius
Gulielmus Morellius
Joannes Buteo
Michael Angelus Bonarota.

1565.

Alexander Aleſius
Joan. Matheſius
Jo. Langius
Conradus Geſnerus
Hadrianus Turnebus
Antonius Goveanus
Gulielmus Philander
Kyriacus Strozza
Joan. Grollierius.

1566.

Joannes Draconites
Leonardus Fuchſius
M. Hieronimus Vida
Benedictus Varchius
Aloyſius Cornarus
Carolus Molinæus
Gul. Rondeletius
Georgius Caſſander
Lucas Fruterius
Petr. Joannes Perpinianus.

1567.

Michael Stifelius
Joannes Langus
Franciſcus Robortellus
Octavianus Pantagathus
Paulus Leopardus.

1568.

1568.

Eraſmus Argentinenſis
Jo. Oporinus
Onufrius Panuinus
Franciſcus Luiſinus
Gul. Gratarolus
Rogerius Aſchamus.

1569.

Victorinus Strigelius
Joannes Lonicerus
Daniel Barbarus
F. Sixtus Senenſis
Cœlius Secundus Curio
Baptiſta Menilius.

1570.

Joan. Brentius
Joan. Tilius, &
Frater ejus
Jacobus Grevinus
Joannes Mercerus
Petrus Montaureus.

1571.

Claudius Eſpencæus
Henricus Scrimgerus
Ludovicus Caſtelvetrus
Georgius Fabricius
Joannes Juellus.

1572.

Petrus Ramus
Dionyſius Lambinus
Ægidius Scheudus
Joan. Wolfius
Donatus Janotius
Hippolytus Salvianus
Joannes Argenterius
Nicolaus Gruchius
Ant. Rodolfus Cevallerius
Stephanus Szegadinus
Jo. Geneſius Sepulveda.

1573.

Michael Hoſpitalius
Andræas Maſius
Carolus Langius
Franciſcus Fabricius.

1574.

Paullus Manutius
Joachimus Camerarius
Hieronymus Amalthæus
Jo. Baptiſta Amalthæus
Joan. Guinterius
Benedictus Aretius
Cyprianus Leovicius
Hermannus Cruſerius
Enimundus Bonefidius
Regin. Clutinius Flaviniac
Joannes Verſoſa
Georgius Vaſarius

1575.

M. Antonius Boba
Bernardinus Rota
Franciſcus Maurolycus
Fridericus Commandinus
Matthias Flacius Illyricus
Henricus Bullingerus
Hadrianus Junius
Gulielmus Canterus.

1576.

Gulielmus Xylander
Joſias Simlerus
Conradus Heresbachius
Georg. Joachimus Ræticus
Hieronymus Cardanus.

1577.

Antonius Contius
Petrus Danesius
Joannes Gorræus
Remigius Bellaqua
Hannibal Cruceius
P. Andræas Matthiolus
Petrus Nonius
Joan. Barroſius
Lud. Andr. Reſendius
Adamus Bodenſteinius.

1578.

Laurentius Surius
Gerardus Falcembergius
Antonius Mizaldus
Petrus Leſcotus Clanius
Alexander Picolomineus
Jo. Baptiſta Raſarius.

1579.

Joannes Hartungus
Eraſmus Oſualdus
Joannes Stadius
Ludovicus Regius
Jo. Baptiſta Hadrianus.

1580.

Hieronymus Wolfius
Immanuel Tremellius
Hieronymus Surita
Alvardus Gomecius
Hieronymus Oſorius.

1581.

Jac. Billius Pruneus
Gulielmus Poſtellus
Hubertus Languetus
Andræas Papius
Petrus Ciaconus
Jo. Bapt. Camotius
Hubertus Folieta
Lucas Pætus
Joan. Fichardus
Franc. Portus
Franciſ. Venerius,

1582.

1582.

Jacobus Pelletarius
Laurentius Jobertus
Georg. Buchananus.

1583.

Joan. Maldonatus
Hubertus Goltzius
Thomas Eraſtus.

1584.

Paulus Foxius
Vidus Faber Pibracius
Gentianus Hervetus
Franciſcus Turrianus
Huldricus Fuggerus
Joan. Sambucus
Janus Gulielmius
Abrahamus Bucholtzerus.

1585.

M. Ant. Muretus
Pet. Victorius
Carolus Sigonius
Sebaſtianus Echinus
Rembertus Dodonæus
Joan. Molanus
Jo. Crato
P. Ronſardus.

1586.

Martinus Navarrus
Antonius Auguſtinus
Octavianus Ferrarius
Julius Caſtellanus
Laurentius Gambarus
Hieronymus Columna
Galeacius Caracciolus
Martinus Chemnitius
Ludovicus Lavaterus
Rodolſus Gualterus
Matthæus Weſenbecius.

1587.

Elias Vinetus
Jac. Skekius
Joan. Wigandus
Germanus Valens Guel.
Jacobus Pamelius
Jacobus Maniotus.

1588.

Joannes Wierus
Theodorus Zuingerus
Bernardinus Tileſius
Spero Speronius
Augerius Ferrerius
Joannes Auratus.

1589.

Franc. Roaldeſius

Ch-

[Ch]riſtophorus Plantinus
[Jo]an. Sturmius
[H]enricus Mollerus
[M]artinus Cromerus
[M]elchior Guillandinus
[J]acobus Zabarella
[A]ndræas Dudithius
[L]udovicus Guicciardinus.

1590.

[Fr]anciſcus Hotomanus
[J]acobus Cujacius
[J]ul. Saluſtius Bartaſſius
[R]obertus Garnerius
[J]o. Bapt. Benedictus
[J]aſon Denores
[J]ulius Alexandrinus
[F]laminius Nobilius
[H]ieronymus Zanchius
[N]icodemus Friſchlinus
[F]. Salinas
[A]mbroſius Morales.

1591.

[J]ac. Amiotus
[A]ntonius Sadeël
[H]ugo Donellus
[A]dolphus Metkercus
[H]ector Giſelinus
[A]nton. Carafa
[La]urentia Strozzia.

1592.

Auger. Giſlenius Busbequius
Jo. Vincentius Laureus
Michael Montanus
Frider. Furius Cæriolanus.

1593.

Latinus Latinius
Joannes Leunclaius.

1594.

Franc. Foxius Candale
Plautus Bencius
Claudius Puteanus
Gerardus Mercator
Orlandus Laſſus
Corn. Bonavent. Bertramus.

1595.

Lævinus Torrentius
Torquatus Taſſus
Reinerus Reineccius
Michael Neander
Valens Acidalius
Gulielmus Whitakerus
Philippus Nerius.

1596.

Franc. Toletus
Petrus Angelius

Frider.

Fridericus Sylburgius
Janus Duza
Nicolaus Vignerius
Joan. Bodinus
Anutius Foeſius
Q. Sept. Florens Chriſtianus
Petrus Pithœus:

1597.

Gilbertus Genebrardus
Suffridus Petreius
Gabriel Palæotus
Aldus Manutius
Fr. Patricius
Fran. Raphelengius
Hier. Commelinus.

1598.

Benedictus Arias Montanus
Abrahamus Ortelius
Joachimus Camerarius
Dominicus Lampſonius
Henricus Stephanus.

1599.

Paulus Peruta
Joſephus Zarlinus
Alfonſus Ciaconus
Garſias Loaiſa
Jo. Levineius.

1600.

Fulvius Urſinus
Anton. Ricobonus
Conradus Daſypodius
Carolus Utenhovius
Petrus Faber.

1601.

Jo. Vincentius Pinellus
Tycho Brahe
Richardus Streinius
Joan. Heurnius
David Chytræus.

1602.

Lazarus Superantius
Maximus Margunius
Paulus Meliſſus Schedius
Martinus Rulandus
Gaſpar Peucerus
Franc. Junius
Joan. Paſſeratius.

1603.

Andreas Cæſalpinus
Franc. Vieta
Vidus Coquillius Roman[...]

1604.

Janus Duza

INDEX.

Obertus Giſanius
Hieronymus Mercurialis
Arnoldus Oſſatus.

1605.

Pontus Thiardæus Biſſianus
Theodorus Beza
Robertus Conſtantinus
Simo Marionus.

1606.

Sofredus Calignonus
Philippus Porta
Reginaldus Belnenſis
Juſtus Lipſius
Helias Putſchius.

Errata

Errata ſic corrige.

20. 21. coluit	59. 28. ægritudine
34. 6. alludens	63. 18. *dele* per
39. 15. humanitate	66. 8. in illo
42. 28. ſuperant)	79. 14. Latine
49. 7. factum,	80. 15. permiſſu.

Doctorum

Doctorum Virorum

Elogia

THUANEA.

M. D. XLVII.

FRanciſcus Vatablus. Quem Hebræi ipſi *Lutetiæ* Hebraicas literas profitentem admirati ſunt, Chriſtiani verò maximo cum fructu docentem audiverunt. Is Græcæ linguæ peritiſſimus multa ex Ariſtotele in Latinam tranſtulit: dein relicto Philoſophiæ ſtudio ad ſacras literas ſe totum applicuit, multáque hujus generis ſub ejus nomine circumferuntur, ac *Notationes* inprimis *in Vetus Teſt.* ab Auditoribus ex illius prælegentis ore exceptæ. Nam ipſe

ſive naturali pigritia (quod illi exprobratum eſt) ſive morte præventus nihil omnino ſcripſit: ſatiſque habuit ſacræ linguæ arcana diſcipulis diligentioribus aperire, illuſtri nominis ſui fama & alieno præconio contentus.

Beatus Rhenanus. Vir in humanioribus literis, antiquitate & pia doctrina exercitatiſſimus, ingenio miti, ut qui in cogitatione de conſtituenda ex omnium conſenſu in religione *concordia* conſenuerit: ſummus *Deſiderii Eraſmi* obſervator, qui eandem viam in his turbis inſtitit.

Joannes Schonerus, Aſtronomiæ, (quam poſt *Regiomontanum* opere illo egregio *Re ſolutarum Tabularum* maxime illuſtravit ſcientiâ inſignis; & illa inprimis, quæ e poſitu aſtrorum de cujuſque fortunis judicium fert, multis obſervationibus ab ill locupletata.

Conradus Peutingerus. Vir ut natalibus ſic dignitate clarus; & cujus memoriam *Tabula Peutingeriana* poſtea à *M. Velſer* edita apud doctos renovavit.

Petrus Bembus, & *Jacobus Sadoletus* Uterque verſu & pedeſtri oratione pol tiſſimus ſcriptor. Verum illius multa l centioſiùs (ut temporum nequitia, Domini, cui ſerviebat, mores ferebant ſcripta exſtant: hujus contrà ſeria fer

omnia, & digna perſonâ quam ſuſtinebat. Utriuſque in diſpari morum inſtituto, fortuna tamen par fuit. Nam & ambo ſimul à *Leone* X. ut primum ſummum ſacerdotium inivit, ex omni doctorum numero delecti, quorum in conſcribendis Epiſtolis opera & ingenio uteretur: dein & in Coll. Cardinalium eodem anno à *Paulo* III. allecti ſunt; ſub quo & fatis conceſſere.

M.D.XLVIII.

GRegorius *Corteſius* Card. Is antiqua & nobili familia *Mutinæ* natus, ſed moribus ac erudito ingenio longe nobilior fuit. Cujus tamen paucula ad nos monumenta pervenerunt, ab *Herſilia Corteſia* Fratris F. diu poſtea publicata.

Marius Molza, verſibus Latina & vernacula lingua ſcriptis apud ſuos cumprimis clarus.

M.D.XLIX.

MArgarita Franciſci ſoror, *Henrici Labretani* Navarræ Regis Conjux,

femina omnibus ingenii & animi dotibus exculta. Ejus nomine *Fabellarum* volumen, imitatione *Jo. Bocatii* editum, circumfertur: ſi tempora & juvenilem ætatem, in qua ſcriptum eſt, reſpicias, non prorſus damnandum, certe gravitate tantæ Heroinæ, & extrema vita minùs dignum. *Decima Muſa & quarta Charis* à ſtudioſiſſ omnibus, aut una ix. Muſarum & trium Charitum inſtar appellari meruit; verſibuſque paſſim editis, & nummis percuſſis, his Elogiis ornata eſt: præcipue vero à III. ſororibus Anglis, *Anna*, *Margarita* & *Jana Semeriis*, (non minus ob ſplendorem generis, quàm ingenii elegantiam, & eximiam eruditionem cum rara morum probitate conjunctam æterna commendatione dignis) celebrata eſt, edito *Hecatondiſticho*.

Jacobus Zieglerus, vir exquiſitæ doctrinæ, multa commentatus eſt: ex quib quædam *in ſelectos S. Scripturæ locos* publicata ſunt.

M. D. L.

JOannes *Vaſæus*, qui diu in Hiſpania moratus, res etiam *Hiſpanorum* continu ac luculenta *Hiſtoria* complexus eſt.

Joan

Joan. Pierius. Is inter doctiſſimos ſeculi ſui meruit recenſeri, & *Medicea* familiæ (cujus favori ac munificentiæ ſua incrementa literæ in *Italia* debent) addictus, diu in Aula Rom. ſtudiis invigilavit, & magna negotia tractavit. Ejus inter alia *Virgilianæ Lectiones*, & *Hieroglyphica* maxime commendantur. Quæ virum alioqui Poetica præſtantem, in omni politioris literaturæ, antiquitatis & ſcientiarum genere tota vita verſatum oſtendunt.

J. Georgius Triſſinus, ad virtutem & literas natus, linguarum peritiſſimus, & in omni ſcientiarum genere exercitatiſſimus. Quæ omnia ad decus & illuſtrationem ſuæ Italiæ, atque adeo linguæ vulgaris contulit. Primus genus *carminis ſoluti* feliciter uſurpavit (cùm à temporibus *Fr. Petrarchæ* Itali rhythmis uterentur) & *Poëſim* ad *Ariſtotelicam* normam exegit, luculento de ea ad Interpretationem tam à multis triti quam à paucis intellecti operis ſcripto edito. Multa ſcripſit, & inprimis *Italiam liberatam*; novo etiam *Literarum* genere à ſe inventarum uſus. Primus item inter Italos *Comædias* dedit & *Tragædias*; & *Sophoniba* ejus magno in pretio habetur. *Architectura* maximè delectatus eſt: ab eoque *Andræas Palladius* (cujus quæ

in eo genere exſtant tantopere commendantur) ex communi fama (etiam ab iis, qui alioqui *Palladii* gloriæ minime invident) ſecreta artis præcipue didiciſſe creditur. Inter commentandum (nam ejus vita nunquam fuit deſidioſa) magna negotia geſſit.

M. D. LI.

MArtinus Bucerus, Cantabrigiæ diem ſuum obiit, multorum carminibus Epitaphiis celebratus, ac præcipue duorum *Suffolciorum* fratrum: quorum mater ſemper ægrotanti aſſedit, & omnia humanitatis officia præſtitit. Paulo antequam moreretur, cùm Germaniæ ſtatum deploraret, vereri ſe ſæpius dixit, "ut in tanto "multorum ardore Deum cognoſcendi & "Eccleſiæ inſtaurandæ, deficiente diſci-"plina (qua improbi caſtigarentur, & "ordo in miniſterio ſervaretur) lauda-"biles eorum conatus diu aut feliciter "procederent. Itaque optare unice ſe, "ut quæ ad Edvardum Regem de Eccle-"ſiæ diſciplina conſtituenda ſcripto com-"prehendiſſet, per Angliæ regnum lo-"cum haberent & religioſe obſerva-"rentur.

Andræas

Andreas Alciatus, qui primus purioris literaturæ & antiquitatis cognitionem ad *Juris* ſcientiam attulit: in *Gallia* diu profeſſus, noſtris hominibus ad eandem ſcientiam illuſtrandam exemplo ſuo viam præivit.

M. Antonius Flaminius, qui ad Poetices (in qua inter *Italos* excelluit) & ad Philoſophiæ ſtudia, etiam pietatem non vulgarem adjunxit: à *Reginaldo Polo* monitus divinam *Davidicorum Pſalmorum* Majeſtatem primus inter ſuos cum aliqua laude Latinis verſibus expreſſit, & *Fr. Spinulam* ſuo exemplo ad eandem Poetices laudem invitavit, majora utique præſtiturus, niſi infirmitas ſtomachi, & alia valetudinis incommoda ſtudioſis familiaria retardaſſent, ac poſtremo non ita ætate provectum eripuiſſent.

Jo. Baptiſta Montanus, Medicus præſtantiſſimus, cujus ſcripta magno in pretio habentur, partim ab auctore dum viveret publicata, partim à grato diſcipulo *Jo. Cratone* (qui medicinam feliciſſime ſub III. Impp. fecit) poſt ejus mortem edita.

Joachimus Vadianus, Mathematicis artibus, ac *Geographiæ* præcipue (quam ſcriptis illuſtravit) cognitione clarus; tum & ad extremum etiam *Theologus* non exigui

inter ſuos nominis, & propter prudentiam cum ſumma integritate conjuctam ex umbra & pulvere literario in lucem civilem evocatus, delato à civibus ſummo patriæ ſuæ magiſtratu: in cujus adminiſtratione non ſolum conceptam de ſe ſpem æquavit, ſed etiam longe ſuperavit. Ut ejus exemplo confirmari poſſit, *Philoſophis & literatis hominibus Reipub. adminiſtratione minime interdicendum eſſe.*

M. D. LII.

EBerardus *Bilichius*, ob ingenii in enodandis ſacræ doctrinæ perplexis quæſtionibus ſubtilitatem magni nominis *Theologus.*

Jo. Cocchlæus, inſignis *Theologus*, & multis atque eruditis pro Canonicæ Scripturæ & Eccleſiæ Catholicæ auctoritate ſcriptis editis clarus.

Sebaſtianus Munſterus. Is in *Mathematicis* multum profecerat; poſtea verò ſe totum Hebraicæ linguæ & ſacris libris addixit, multis editis in utraque ſcientia monumentis de Rep. optime meritus, adeo ut *Germanus Eſdras* ac *Strabo* appellatus ſit.

Petrus

Petrus Appianus, Aſtronomicæ rei ſcientia noſtro ævo clariſſimus: quam ſcriptis, & *novorum inſtrumentorum*, ſummo ingenio, & accurata fide fabricatorum, inventione illuſtravit; atque illo *Cæſareo Organo* inprimis, quod *Carolo* V. dicavit, eo nomine magnam laudem conſecutus, & dignitate à *Cæſare* ipſo auctus.

Jodocus Villichius, Philoſophiæ ac Medicinæ ſtudiis celebris, & vel *Magirica* ſua à *Conrado Geſnero* publicata, ad poſteritatem commendabilis.

Lazarus Bonamicus, Patavii in ea celeberrima totius Italiæ Academia per XXI. annos ſumma cum omnium admiratione profeſſus; & ob antiquitatis exactam cognitionem, omnigenam eruditionem, raram eloquentiam & acre judicium tam ab Italis quam à peregrinis, quamdiu vixit, magna dignatione, & meritò quidem habitus.

Lilius Gregorius Giraldus, utriuſque linguæ & omnis politioris literaturæ & antiquitatis (quam *variis ſcriptis* illuſtravit) longe peritiſſimus: qui fortunæ & corporis adverſitatibus, meliore utique fato dignus, tota vita conflictatus eſt; arthritide ſæva diu vexatus, ita ut non ſolum pedibus ægre ſe loco moliri, ſed manibus debilitatis ſcribere omnino non poſſet,

poſſet, ac ne libros quidem evolvere, ad extremam ſenectutem, non ſolum tenuitate miſeram, ſed ſine literis, in quibus vir doctus ſuperiorem vitam exegerat, moleſtam, ætate perducta.

Paullus Jovius, luculentus *Hiſtoriarum* ſcriptor. Homo gratioſus ſe paſſim obnoxium prodit, eoque nomine ipſi in pleriſque rebus fides derogatur; quod ad gratiam, & in odium ſcripſiſſe, & venalem calamum habuiſſe fere omnibus perſuaſum ſit.

Ferdinandus Nonius Pincianus, qui cum literis humanioribus operam dediſſet, & Græcam linguam (ad quam eo ſeculo fere incognitam) incredibili ſtudio ferebatur, in Italia didiciſſet, inde comparatis magno pretio *exemplaribus Græcis*, domum reverſus, primus linguæ illius (qua omnis fere eruditio continetur) uſum in *Hiſpaniam* intulit: & *Ferdinandi* Regis favore ſubnixus, cum ad honores virtutis via graſſari poſſet, ſtudia literarum vitæ civili prætulit; & *Franciſco Ximenio* Cardinali (cujus pietati & animi magnitudini tantum Hiſpania debet) operam ſuam & induſtriam in procudenda illa ad omne ævum duratura *Bibliorum* editione addixit. *Salmanticæ* literas Græcas ac Latinas profitendo conſenuit, editis *Hermolai Barbari* æmula-

æmulatione in *Plinium*, *Melam*, & *Senecam* populares ſuos, Commentariis. Quod ad mores, vir pius & verax, ſed dicax & aliorum acerrimus cenſor: de cætero, faſtûs omnis ac gloriæ contemtor fuit. Vixit cælebs & abſtemius, frugali ſed citra ſordes menſâ amicos ac diſcipulos excipiens. Tandemque octogenario major, legata Scholæ *Bibliotheca*, quam inſtructiſſimam habebat, & erogatis in pauperum uſum facultatibus, placide in Deo obdormivit.

M. D. LIII.

JOannes Rivius. Is pueritiæ ac juventuti inſtituendæ ſedulam operam XXV. annos impendit, Latinæ linguæ ex *Terentii* præcipue Fabulis (quas & *Notis* illuſtrarit) hauriendæ & addiſcendæ ſuis auctor & hortator aſſiduus: ad extremum, ſtudiis *Theologicis* ſe totum mancipavit: in quibus & multa ſcripſit, ac poſtremo defecit.

Eraſmus Reinholdus. Qui ſecundum *Joan. Mullerum Regiomontanum*, & *Nicolaum Copernicum* rem Aſtronomicam maxime illuſtravit, additis ad *Ptolomaicas* & *Alfonſinas* directionum & motuum cœleſtium

leſtium *Prutenicis Tabulis* exactiſſime putatis cum *Logiſtica* Aſtronomicorum ſcrupulorum, plura præſtiturus, niſi eum præmatura mors nobis eripuiſſet.

Jacobus Sturmius, magnum Nobilitatis Germanicæ ornamentum. Vir & rara eruditione & rerum agendarum peritia inſignis: qui *Joanni Sleidano* ad ſcribendam *Hiſtoriam* auctor & adjutor fuit.

Joan. Dubravius Skala. Qui bello & pace impiger patriæ i. *Boëmiæ Hiſtoria* luculenta ſcriptione bene de ſuis meritus.

Jo. Baptiſta Egnatius, familia honeſta, ſed in tenui re, *Venetiis* natus: *Angeli Politiani* (qui bonas literas in *Italia* intermortuas excitavit) diſcipulus, quique eas non mediocri ſtudio illuſtravit, & ſcriptis & publica XL. annorum profeſſione, cum ſumma totius *Italiæ* admiratione.

Hieronymus Fracaſtorius. Qui ad exactam Philoſophiæ & Mathematicarum artium, ac præcipue *Aſtronomiæ* (quam & doctiſſimis ſcriptis illuſtravit) cognitionem, ſummum judicium & admirabile ingenium attulit: quo multa ab antiquis aut ignorata, aut ſecus accepta adinvenit, & explicavit. Et *Medicinam*, ut honeſtiſſime ac citra lucrum, ita feliciſſime fecit. *Poeticam* vero ita excoluit, ut ad

Virgi-

Virgilianam majeſtatem proxime acceſſiſſe eum faterentur æmuli: & in iis *Jacobus Sannazarius*, alioqui parcus & amarulentus alienæ eruditionis laudator; qui, viſa ejus *Siphilide*, non ſolùm *Joan. Jovianum Pontanum*, ſed ſe quoque ipſum in Opere accuratâ XX. annorum limâ perpolito victum exclamavit. Ei certè hujus ſeculi ingens miraculum *Julius Cæſar Scaliger* tanquam illarum, quas dixi, ſcientiarum & Poetices ſummum faſtigium conſecuto, *Aras* erexit.

M. D. LIV.

JOannes *Ferus*, profeſſione *Franciſcanus*, multa ſcripſit tanta moderatione, ut (ſciſſâ ob *Religionis* cauſſam Germaniâ) ab utraque parte gratiam meruerit.

Xiſtus Betuleius, *Auguſtæ Vindelicorum* Gymnaſio præfuit per annos XVI. & rem literariam, dum vixit, non mediocriter voce & ſcriptis editis juvit.

Simo Portius, olim *P. Pomponatii* celeberrimi ætate ſua Philoſophi diſcipulus, nequaquam Præceptore ſuo inferior; ſed in eo ſuperior, quòd ad *Peripatetica* ſcientiæ à doctoribus barbaris hactenus tractatæ cognitionem linguæ *Græcæ* & bonæ

bonarum literarum ornamenta attulit; nonnihil, dum *Ariſtotelicæ* doctrinæ plus juſto tribuit, in diſputationibus de *Anima* & mente humana *Pomponatii* ſui culpæ affinis creditus, pleriſque aliis in eo genere opuſculis, quæ extant, magnum nomen adeptus.

Sigiſmundus Gelenius, cum egeſtate totâ vitâ conflictatus, & lautiore fortuna dignus ab *Eraſmo* judicatus: cujus induſtria præcipue in vertendis pleriſque ſcriptoribus *Græcis* & *Plinio* ad vetuſtorum codicum fidem emendando deſudavit.

Franciſcus Franchinus. Is *Marti Muſas* ſociavit, & victricia *Caroli* V. arma ſecutus *Algerianæ* Expeditioni interfuit, ejuſque infelicem ac periculoſum ſucceſſum luculentis verſibus deſcripſit: *Ulrico Hutteno* Equiti Franco (quamvis in diverſo ſcribendi genere ingenium exercuerit) quadantenus comparandus. Cujus elegantes admodum *Dialogi*, nec *Luciani* acumini cedentes, ex immaturo docti æquè ac ſtrenui viri obitu quaſi parvæ Tabulæ ex magno naufragio ſuperſunt, & hodie mira cum ſuavitate ab æquis talium rerum æſtimatoribus leguntur.

M. D. LV.

M. D. LV.

W*Olfangus Lazius*, rerum *Græcarum* ſimul *Romanarum* & *Germanicarum* non indiligens ſcriptor: quod præclara ejus monumenta apud poſteritatem teſtantur. Patriæ ſuæ illuſtrator & antiquitatis ſolers indagator.

Conradus Pellicanus, diu *Hebraicas* literas *Tiguri* magna cum laude profeſſus, qui innumera fere *Rabbinorum* Commentaria non ſolum in S. Scripturam, ſed etiam de Arcanis *Judaicæ* doctrinæ ritibus ſcripta ex *Hebraicis* Latina fecit.

Georgius Agricola, qui *de re metallica*, foſſilibus, & ſubterraneis animantibus ita accuratè hoc ſeculo ſcripſit, ut omnes antiquos in eo genere longe ſuperaverit, & exacta non ſolum eorum, quæ à veteribus prodita ſunt, explicatione, ſed & multarum rerum, quas veniens ætas indagavit, veſtigatione eam *Hiſtoriæ Naturalis* partem illuſtraverit: Additâ, poſt *Gulielmum Budæum*, *Leonardum Portium*, & *Andræam Alciatum*, de Ponderibus, Menſuris, de pretiis Metallorum & Monetarum diligentiſſima tractatione.

Gemma Friſius, *Lovanii* Medicinam publicè

publicè profeſſus, ſed Mathematicarum ſcientiarum, quas domi docebat, rara ſcientia longè illuſtrior fuit. Quas etiam *Inſtrumentis* ſummo artificio elaboratis cumprimis illuſtravit; & in Aulam *Caroli* V. ſæpe vocatus, cum ſe modeſte excuſaret, otium ſibi gratia Principum potius eſſe inſigni exemplo docuit.

Edvardus Wottonus, *Oxonii* natus, & apud ſuos *Medicinam* profeſſus, editoque *de differentiis animalium* Commentario, clarum inter literatos adeptus nomen.

Iſidorus Clarius Benedictinus, vir tribus linguis doctiſſimus: qui ad doctrinam Chriſtianam mores caſtiſſimos, vitam integerrimam, animum nihil præter charitatem & *Eccleſiæ emendationem* ac *unionem* ſpirantem attulit, magna in pauperes largitate, & in omnes benignitate uſus.

Olympia Fulvia Morata, morum ſanctimonia, ingenio & eruditione cum quavis priſci ævi comparanda fœmina. Hujus *Miſcellanea* fœminæ omni laude digniſſimæ mores & raram eruditionem exprimunt, & quid à tam excellenti ingenio expectari potuiſſet, niſi præmature adeo in vivis eſſe deſiiſſet, clarè oſtendunt.

M. Antonius Majoragius. Multum eloquentia valuit, & *Ariſtotelis* & *Cice-*

ronius

ronis de ea Arte libros maxime illuſtravit. Hunc etiam adverſus *Cælii Calcagnini* calumnias defendit; & poſt egregie navatam totos XIII. annos in erudienda juventute *Mediolanenſi* operam, ad ſacræ doctrinæ ſtudia ſe demum contulit.

Orontius Fineus. Is primus ſecundum *Jac. Fabrum Stapulenſem* (qui ſcientiarum orbem in *Gallia* à multis ſeculis incognitum, aut intermortuum excitavit; ſed principia ſola tradere contentus, cùm ad majora pergeret, tantum fontes indicavit) *Lutetiæ Pariſiorum* magna frequentia Mathematicas ſcientias à *Franciſco* præmiis invitatus docuit, & ſcriptis pro tempore eruditiſſimis illuſtravit.

Petrus Gillius. Qui ad exactam utriuſque linguæ, antiquitatis, veterum ſcriptorum, bonarum diſciplinarum ac præcipue rei naturalis cognitionem, indefatigabile longuinquas regiones luſtrandi ſtudium attulerat; quo incitatus, per XL. amplius annos, inſtituta per *Græciam*, *Aſiam* utramque, & majorem *Africæ* partem diligenti peregrinatione, partim ut *Græcos* libros (ſic enim à *Franciſco* I. juſſus erat) undique colligeret, partim ut multorum locorum poſitum deſcriberet, mortuo eo, diu vagatus, tandem in familiam munificentiſſimi literarum Patroni *Georgii Ar-*

meniaci Card. tanquam in tutiſſimum portum ſe contulit. Scripta ejus ne perirent, ejuſdem in clientem amor, & propenſum ad rem literariam juvandam ſtudium prohibuit: qui partem majorem eorum in *Galliam* adferri juſſit, & publicanda curavit.

M. D. LVI.

JOannes *Sleidanus*: Vir eruditione & rerum agendarum peritia hoc ſeculo clarus. *Argentinenſi* reip. ſuam operam addixit: in eâque urbe tot rerum quas geſſerat aut à fide dignis acceperat, notitiâ fretus, *Commentarios* ſcribere aggreſſus eſt. Quos huc illuc uſque exacta fide & diligentiâ ad hunc annum pertexuit.

Joannes Forſterus. Vir linguæ *Hebraicæ* ſcientia clarus, quam & ſcriptis luculentis illuſtravit.

Sebaſtianus Corradus, *Bononiæ* primarius linguæ Latinæ ac Græcæ profeſſor, olim *Baptiſtæ Egnatio* operam navaverat, ejuſque præceptis inſtructus maxime *Ciceronem* illuſtravit, & apud doctos præcipuum meritò nomen adeptus eſt.

Joannes Gelida. Qui cum ſub barbaris doctoribus apud ſuos [*Hiſpanos*] Philo-

ſophiæ

ſophiæ operam dediſſet, *Lutetiam* jam famoſum toto orbe literarum Emporium venit. Ubi *Sophiſtices* illius & inutilium quæſtionum, quæ ex ea naſcuntur, pertæſus, longe diverſam ſtudiorum rationem (quo erat ingenio acri & acuto) ſibi mox ineundam ſenſit; & *Jacobi Fabri Stapulenſis*, literis renaſcentibus facem præferentis, doctrinâ ac præceptis meliùs inſtructus, etiam utriuſque linguæ puriorem cognitionem jam grandior natu percepit, & animum ad *Ariſtotelem* ſuum illuſtrandum adjecit. Quem & magna auditorum frequentia in *Cardinalitia Schola* interpretatus eſt.

M.D. LVII.

JOan. *Baptiſta Ramaſius*, ut linguæ Græcæ Latinæque ac ſcientiarum omnium periſſimus, ſic negotiis gerendis exercitatiſſimus. Hujus diligentiæ debemus collecta ac digeſta variarum *Navigationum* volumina: quas & *Præfationibus* doctiſſimis interdum illuſtravit; & inprimis Philoſophicâ *de Nili incremento* ad *Fracaſtorium* (ob ſtudiorum ſimilitudinem conjunctiſſimum amicum) diſceptatione, à veteribus

pleriſque agitatâ, & paucis hodie intellecta. Scripſit præterea ſed imperfectum reliquit, *De Fluxu & Refluxu maris* tractatum, materiam multis tentatum, ſed in qua nemo adhuc fecit ſatis.

Nicolaus Tartalea, inſignis de *Numeris* & *Menſuris* in VI. partes diſtributo Opere, & aliis ad *Euclidem* ſcriptis editis clarus.

Petrus Nannius, *Lovanii* diu in *Buſlidiana* Schola Græcam Latinamque linguam magna eruditionis non vulgaris laude profeſſus, multis ingenii ſui editis monumentis, quibus rem literariam multum promovit. Huic in munere ſuffectus *Cornelius Valerius* magna ingenii & elegantis in omni ſcientiarum genere doctrinæ laude *floruit*, uſque ad annum hujus ſeculi LXXVIII.

Salmonius Macrinus. Poeticæ ſtudium apud nos ante ipſum fere neglectum coluit. *Lyricis* potiſſimum excelluit. Ex *Lyricis* autem illis præcipue laudantur, quæ cælibis vitæ pertæſus, cùm de uxore ducenda cogitaret, in *Gelonidis* ſuæ caſtiſſimos amores luſit.

Angelus Caninius. Vir *Linguarum* non ſolum Græcæ & Hebraicæ, ſed Syriacæ & aliarum *Orientalium* rara & exquiſita cognitione inſignis, iis perdocendis diu in *Italia*,

Italia, Venetiis, Patavii, Bononiæ, Romæ, atque in *Hiſpania* vagus.

M.D.LVIII.

JOan. *Bugenhagius*, moderato ingenio & eruditione rara excultus.

Joan. Fernelius, Regis Archiatros. Qui cum plures annos in Philoſophicis ac Mathematicis ſtudiis ſumma cum laude exegiſſet, demum ſe *Medicinæ* totum mancipavit: quam & feliciter fecit, & univerſam doctiſſimis & politiſſimis ſcriptis complexus eſt. Quæ etſi morte præventus non edidit omnia, (ut nec propriarum *Obſervationum* deſideratiſſimos libros) tantum tamen veræ gloriæ iis, quæ publicata ſunt, Europâ totâ eſt adeptus, ut tanto viro diſciplinæ ſuæ alumno Schola Medicinæ *Pariſienſis* æternum ſit jure gloriatura.

Janus Cornarius, Medicus inſignis, qui pleriſque antiquorum Philoſophorum, Medicorum, ac Theologorum ſcriptis *Græcis* editis, ac latio donatis à ſtudioſis non mediocrem inivit gratiam.

Jacobus Micyllus, diu humaniores literas *Heidelbergæ* ſecunda fama profeſſus eſt, & ſcriptis variis illuſtravit.

Joannes Pena, rarâ Mathematicarum Artium cognitione inſignis, quarum amorem & guſtum *P. Ramo* (dum in *Prelæa* Schola Lutetiæ docerent) inſtillaverat, multis *Euclidæ* non ante viſis monumentis evulgatis, & Latinitate donatis & explicatis, atque *Catoptricis* præcipue: in quorum præfatione *de uſu Cylindrici ſpeculi* multa dictu vix credibilia, & quæ pleroſque in errorem ſuperſtitioſos induxerunt, doctiſſime demonſtrat.

Romulus Amaſæus, *Bononiæ* diu literas Græcas Latinaſque magna cum laude profeſſus eſt. Sub *Julio* III. P. principem locum inter literatos in illa Aula tenuit. Quam laudem multis ſcriptis editis teſtatam reliquit, & *Pompilio* F. moriens quaſi jure hæreditario tranſcripſit.

Julius Cæſar Scaliger. Vir quo ſuperiorem antiquitas vix habuit, parem certe hæc ætas non vidit. Nam ut nobilitatem omittam, (de qua inter omnes conſtat) ingenio, animi & corporis robore ſimul omnes æquales ſuos facile ſuperavit. Primâ adoleſcentiâ *militaribus* muniis obeundis maxima cum fortitudinis ac ſolertiæ laude decurſâ, & quamvis ſero ad *ſtudia* applicato animo, tamen ingenii fœlicitate tantum profecit, ut ad exactiſſimam omnium *Philoſophiæ* partium ſcientiam, etiam linguarum

guarum *Græcæ* præſertim ac *Latinæ* ſummam peritiam addiderit, atque in iiſdem uſum, ſive pedeſtri ſive numeris aſtricta oratione ſcriberet, quo in utroque genere excelluit. *Joſephus Juſtus Scaliger* ſecundum patrem inter literatos & in re literaria principem ſine controverſia locum tenet, vere *Eruditorum Phœbus*, ut politiſſimi ingenii vir eum indigetavit.

Aloiſius Lipomanus, vitæ integritate & eruditione præſtans; qui variis legationibus ſumma prudentiæ laude defunctus, literarum ſtudium & ſcribendi diligentiam non intermiſit: *Catena* laborioſiſſima *in Geneſin* & *Exodum* & *Pſalmos* inter occupationes illas elucubrata.

Andræas Tiraquellus, cùm vario literarum genere excultus, tùm celeberrimus noſtra ætate *Juriſc.* eaque ſola commendatione in *Burdigalenſem* Senatum, dein in *Pariſienſem* cooptatus. Ubi magna cum laude conſenuit, æque ingenii ut corporis numeroſa fœcundus prole: cum ſingulis annis ſingulos libros ac liberos Reipub. daret; magno non ſolum in præſens patriæ ſuæ ornamento, ſed ad ſempiternam *Galliæ* gloriam.

Joannes Vergara, qui (cum *Franciſco* fratre Græce Latineque doctiſſimo) egre-

giam operam in *Complutenſi* Bibliorum editione navavit.

M.D. LIX.

FRanciſcus Duarenus, Juris ſcientia, ſecundum *Andream Alciatum*, ſua ætate clariſſimus: ad quam & politioris literaturæ, & exactam antiquitatis cognitionem à Magiſtro ſuo edoctus adjunxit. *Duareni* nunc opera in magno pretio, uti debent, apud doctos habentur. Sed ſcriptis illius accidit, ut *prælectiones* ex ore recitantis in Schola perperam plerunque ab auditoribus exceptæ, quæque non eo conſilio fiebant ut ederentur, poſt ipſius mortem reliquis ejuſdem operibus, quæ vivus publicaverat, *nullo delectu* admiſtæ ſint: in quo inſignis doctiſſimi viri manibus injuria facta eſt.

Æmarus Ranconetus. Qui *Duareno* ipſi ad multa in jure adinvenienda facem prætulit. Vir omni politioris literaturæ, & antiquitatis ſeu profanæ ſeu ſacræ, ac ſcientiarum genere excellens, nec ſine miraculo dicendus; quippe qui unus ſimul omnia exacte habuerit, quæ ſingula ſingulos poſteritati commendare potuerunt. Nihil fere ſcripſit, ſed uberem ſcribendi

aliis

liis materiam præbuit, copioſa & omni librorum tam editorum quam MSS. ab ipſo ſumma diligentia *annotatorum* ſupellectile relicta: unde doctiſſimi hujus ætatis viri laudato plerumque auctore, aliquando etiam ſuppreſſo, multa & ad ſuum decus & in publicum valde utilia hauſerunt.

Joachimus Perionius. Is cum *Ariſtotelem*, hactenus à *Joanne Argyropylo* fideliter potiùs quam ornate verſum, auribus Latinis proponendum ſtatuiſſet, dum elegantioris ſtyli potiùs quam veri rationem plerunque *Ciceroni* ſuo addictus habet, in contrariam ab *Argyropylo* reprehenſionem incidit. Multa & *Perionius* ex *Patribus Græcis* pari elegantia in Latinam linguam tranſtulit, & lucubrationes plurimas alias, quæ in manibus hominum habentur, publico dedit; quibus nominis famam ſatis inter ſui ævi homines claram ad poſteritatem propagavit.

Robertus Stephanus, *Pariſienſis* Typographus Regius, ſecundum *Aldum Manutium* Romanum, qui Venetiis, & *Joan. Frobennium*, qui Baſileæ eandem artem ſumma laude exercuerunt, clariſſimus: quos ille longo ſpatio ſupergreſſus eſt, acri judicio, diligentia accurata, & artis ipſius elegantia. Cui ob id non ſolum Gallia, ſed univerſus Chriſtianus orbis plus

plus debet, quam cuiquam fortiſſimorum belli ducum ob propagatos fines patria unquam debuit; majuſque ex ejus unius induſtria, quam ex tot præclarè bello & pace geſtis ad *Franciſcum* decus & nunquam interitura gloria redundavit. *Henricus* tanto patre digniſſimus filius Typographicam non ſolum poſtea exercuit, ſed multa ad juvandam rem literariam propriâ induſtria contulit; inter alia edito, æmulatione patris, qui *linguæ Latinæ penum* olim condiderat, *linguæ Græcæ* copioſiſſimo & multorum principum gazis præferendo *Theſauro*.

Jo. Baptiſta Folengius, Benedictinus, Vir inſigni pietate & charitate præditus, & *moribus* ut *ſcriptis* politiſſimis: quæ neminem legiſſe unquam pœnitebit.

Jacobus Milichius, Philoſophiæ ac Medicinæ ſtudiis clarus, *ſuavitate* item morum, quam oris ſpecie præferebat, omnibus acceptus.

M. D. LX.

J*Oannes Bellaius*, & pace & bello clarus. Nam à puero literis fœliciter inſtitutus ita ut & ſcite *Latine* ſcribere, & *verſus* elegantes ac generoſi ſpiritûs plen

(quá ess

quales hodie in manibus doctorum habentur) pangere ſciret : inde non tam ortunæ beneficio, quam merito ſuo à *Franciſco* maximis negotiis tractandis ſtam adhibitus, plurimas legationes ſumma um prudentiæ ac præcipuæ fidei laude bivit ; etiam ejuſdem commendatione in *Cardinalium* Collegium cooptatus, *Eccleſiæ emendationi* ſemper in vita verè & ex nimo ſtuduit.

Joachimus Bellaius. Hujus Gentilis, in iſpari fortuna, cæterum ingenio illuſtri amilia digno, (quod in *Poetica* præcipue xercuit) non illi inficiandus. *Triſtia*, quæ le, cum in familia agnati Cardinalis Romæ ſſet, fecit ; *Ludi* item ruſtici ; & alia ad *Margaritam* Collectanea præcipue laudantur. In *Latinis*, quæ itidem Romæ fecit, minus felix fuit.

Lælius Capilupus. Qui tanta felicitate *Maronis* conterranei ſui verſibus detorta ignificatione luſit, ut *Auſonii* & *Probæ Falconiæ*, atque aliorum, (qui in ſimili rgumento ſe exercuerant) laudem prorſus obſcuraverit, in longe diverſa à *Virgilii* mente materia verſatus.

Ja. Bonfadius, ſoluto pedeſtrique ſcribendi genere in ſua Latinaque lingua clarus. Sed tantas dotes diverſi mores corruperunt.

Loiſa

Loiſa Sigæa, linguæ Latinæ, Græcæ, Hebraicæ, ad miraculum in hoc ſexu perita, ob idque in Aulam Reginæ *Luſitaniæ* adſcita: ubi & non modicas opes ex regali munificentia ſibi paravit, & *Angelam* ſororem paribus ingenii dotibus excultam habuit.

Philippus Melanchthon. Joan. Reuchlinus vir ſua ætate doctiſſimus *Philippi* nomen, quod habebat ille familiæ ſignificans *ſolum nigrum* Germanico ſono in Græcam *Melanchthonis* mutavit (ſicuti ſuum à *fumo* diminutum ab *Hermolao Barbaro* olim in Italia in *Capnionem* converſum meminerat.) Poſtea exortis in Germania propter Religionem turbis, perpetuus *M. Lutheri* aſſecla. Longe diverſum tamen à Doctore ſuo ingenium ad eam cauſſam attulit. Nam cum omni ope anniteretur, ut doctrina, quam tradebat, eſſet *perſpicua*, & ambigua explicarentur, in eo ſumma alioqui erat altercationum ac rixarum fuga, & maximum tranquillitatis ac quietis ſtudium, ut niſi *de neceſſariis* contendendum minime putaret: nam poſſe conniveri ad nonnulla, ferri denique multa debere. Qua animi moderatione & æquitate, quanquam exacerbatis tunc temporis ſummopere animis, maximorum tamen virorum opinione diſſiden-

ſſidentium amicitiam ac benevolentiam ...eruit.

Georgius Sabinus, Poeta inter Germanos ...on ex gui nominis.

Petrus Lotichius Secundus, omnium, ...ui ſecundum *Eobanum Heſſum* in Germania Poeticam attigerunt, præſtantiſſimus. Hujus *Poemata* fidem apud poſteritatem factura, quid ab illo expectari debuerit ſi longiorem ei vitam Deus annuiſſet.

Nicolaus Gerbelius, vir optimus, & pariter doctrina ac ſuavitate morum excellens, qui *Juris* ſcientiam olim profeſſus, ſumma ſtudiorum conſenſione cum ...o. *Cuſpiniano* viro ſua ætate doctiſſimo ...ixerat.

Joannes Driander, Medicinæ & Mathematicarum Artium profeſſor eximius, quas ...doctiſſimis ſcriptis illuſtravit, & in *Aſtronomicis* multa adinvenit, (novis *Inſtrumentis* fabricatis) aut ab aliis inventa fecit meliora.

M. D. LXI.

GAbriel *Faernus*, politioris literaturæ ſtudia excoluit, & exacta in ſcriptis veterum ad *Codices MSS.* examinandis dili-

diligentia ac ſolertia excelluit. Quod quædam *Ciceronis* poſt obitum ejus publicatas & *Terentius* inprimis poſteris teſtabuntur. Non mediocrem etiam à ſtudioſis gratiam promeritus, *Fabellis Æſopicis* vario carminum genere expreſſis, majorem inituros, ſi *Phædri* (cujus ſive imitatione ſive æmulatione luſerat) nomen aut non diſſimulaſſet, aut ſcripta, quæ legerat & penes ſe habebat, non ſuppreſſiſſet.

Arnoldus Arlenius. Qui, quantam *Gabriel Faernus* in Latinis ſcriptoribus caſtigandis ſolertiam, tantam in *Græcis* adhibuit. Huic vel editione *Joſephi* Græca multum poſteritas ſemper debitura eſt. Quam ille ex optimo exemplari publico dedit, adjectis etiam libris contra *Appionem*, qui nuſquam alibi reperiuntur.

Melchior Volmarius. Qui *Lutetiæ* bonis literis ſub *Jacobo Fabro Stapulenſi* imbutus, *Avarici Biturigum* utramque linguam magna cum laude profeſſus eſt; ubi & Juriſprudentiæ ſub *Andraâ Alciato* operam dedit: inde *Tubingam* evocatus, diu in ea Schola *Jus & Graces auctores* interpretatus eſt.

M.D.LXII.

M. D. LXII.

PEtrus *Martyr*, ingenio & eruditione *inter ſuos* præſtans, varia fortuna c diverſis peregrinationibus tota vita actatus.

Jacobus Hollerius, Philoſophiæ & *Medicinæ* ſtudiis cumprimis clarus. Ad quam omo dives, & quæſtui minus intentus cerrimum judicium attulit, ut *deploratos morbos* ſumma ſœlicitate curaverit. Scribendo etiam magnam temporis partem impendit, ſed in morbum *ex mœrore publico* ontractum incidens, extremam manum llis immortalitate digniſſimis ſcriptis imponere non potuit: quæ aut à plagiariis ſuppreſſa, aut poſtea, ſed *incurioſe*, edita ſunt, magno famæ tanti viri, ſed majore Reip. diſpendio.

Gabriel Fallopius, cùm Philoſophiæ ac cæterarum doctrinarum, tum rei *Anatomicæ* imprimis variis Obſervationibus locupletatæ, atque adeo *utrinſque Medicinæ* laude ornatiſſimus: quam & doctiſſimis ſcriptis illuſtravit.

Baſſianus Landus, in Patavina Academia profeſſor, cujus exſtat *de antiquis Imaginibus* Commentarius.

Bartholomæus

Bartholomæus Cavalcantius, à puero egregia optimarum ſcientiarum cognitione inſtructus. Magna negotia ſumma cum prudentiæ & integritatis laude geſſit. Præcipua ingenii ſui reliquit monumenta, *De Rhetorica libros* VII. & *De optimo Reip. ſtatu* Commentarium, quem *Fr. Sanſovinus* auctori poſthumum publicavit.

M. D. LXIII.

JOannes *Brodæus*, in *Italia*, ad puriores literas, Philoſophiæ, Mathematicarum artium ac ſacræ linguæ non mediocrem cognitionem adjecerat: dein in patriam reverſus quietæ vitæ ſed non otioſæ ſe dedidit: quod multæ *reconditæ eruditionis lucubrationes* abunde teſtantur, quas vir bonus procul ab omni ambitione ac oſtentatione poſitus alienis potiùs quàm ſuis auſpiciis publicari paſſus eſt; eo rariore modeſtiæ exemplo, quòd noſtro ſeculo homines non ſolum ex opibus, Magiſtratibus & aliis honoribus, ſed etiam ex literis indigna vanitate gloriolam aucupantur.

Stephanus Boetianus, admirando vir ingenio & multiplici eruditione cum exquiſita facundia conjuncta inſignis: quam ad *Civilem*

Civilem ſcientiam fere inflexerat: rara & ſupra ætatem prudentia rebus maximis gerendis par *Michaelis Montani* ſingularis ejus amici curâ factum eſt, ut non omnis mortuus ſit, publicatis aliquot ſcriptis poſthumis, quæ elegantiam miram & ſenſuum reconditorum acumen ſapiunt.

Arnoldus Ferronus. Qui patrias *Leges* (ut bonum civem & præſtantiſſimum Juriſc. decuit) doctiſſimis ſcriptis illuſtravit; & *Hiſtoriam Gallicam* ſecundum *Paulum Æmilium* ad exceſſum *Franciſci* I. proſecutus eſt, multaque alia ſcripſit, quæ memoriam ejus apud poſteros commendant.

Jo. Baptiſta Gellus, conditione longe ingenio inferiore, quippe *calcearius*, qui licet nullis literis Latinis tinctus, Academiæ *Florentinæ* alter conditor & magnum ornamentum extitit: & lingua patria *Dialogos Luciani* æmulatione, ſed majore prudentia & moderatione ſcripſit.

Wolfangus Muſculus, ex eadem pœne officina prodiit, magni inter ſuos nominis *Theologus*, qui Monaſticam olim, dein abjecto cucullo Proteſtantium doctrinam profeſſus, vitam aliquando opere manuario *textrinam* exercens toleravit, poſtea ſeriò animum ad literas jam ætate pro-

vectior appulit: in quibus improbo labore tantùm profecit, *Martini Buceri* (quantum licuit) ſectator aſſiduus, ut famam concionibus quæſitam, etiam laborioſiſſimis editis in S. Scripturam *Commentariis* auxerit. Quem ad nomen ipſius alludens quidam, non *Muſculum*, aut ex murium famelicorum, qui felium ungues timent, numero eſſe dixit; ſed ex his potius, qui catos rapaces territarent.

Henricus Glareanus, ſummus olim *Deſ. Eraſmi* amicus, & *Muſices* ſcientia clarus, rem literariam diu voce & ſcriptis (quantum ea tempora ferebant) juvit.

Sebaſtianus Caſtalio. Qui cùm puriorem linguarum cognitionem ad *Theologicam* ſcientiam adjunxiſſe ſe putaret, impuras manus (multorum judicio) ad ſacra tractanda attulit: cum à rebus ad tantum opus neceſſariis homo *imparatiſſimus* novam *Bibliorum* interpretationem inſolenti temeritate molitus eſt.

M. D. LXIV.

JOannes *Calvinus*, acri vir ac vehementi ingenio, & *admirabili facundia* præditus, tum inter Proteſtantes magni nominis

nis Theologus; ſeptennium integrum variis morbis ac cruciatibus conflictatus, nec minus propterea in munere ſuo obeundo, aut à continua ſcriptione abſtinebat.

Martinus Borræus, vir doctiſſimus, & præter *Theologica* aliis etiam ſcriptis editis clarus.

Theodorus Bibliander, vir multijugæ eruditionis, qui novæ *Bibliorum* editioni An. MDXLIII. *Tiguri* publicatæ (quam *Leo Judæ* inchoaverat) ultimam manum impoſuit. Quam tranſlationem in ſua editione biennio poſt ad veterem adjecit *Robertus Stephanus*, ſuppreſſa eorum, qui in illa laborarunt mentione.

Petrus Franciſcus Jambularius, homo ſacris addictus, Latinis, Græcis & Hebraicis literis eruditus, multa ad linguæ *Etruſcæ* illuſtrationem conſcripſit, & noviſſimæ antiquitatis *Hiſtorias Italicas* ad An. S. MCC. pertexuit.

Andreas Veſalius, præſtantiſſimus Medicus, & opere *de Fabrica humani corporis* edito clariſſimus.

Gulielmus Morellius. Is propria induſtria & in aliena juvanda rei literariæ ſedulam quamdiu vixit operam navavit. Integrum novennium edendis innumeris libris, ac præcipue *Græcis*, conſumſit: ac tandem eleganti admodum *Demoſthenis* editione

adornata, laboribus confectus *Lutetiæ* defecit.

Joannes Buteo, vir ad literarum ac ſcientiarum *Mathematicarum* præcipue ſtudia natus, multa ſcripſit, partim (dum viveret) publicata, partim ab opicis furibus ſuppreſſa: multa itidem adinvenit, imprimis in *Muſicis Inſtrumentis* & *Machinis* novis fabricandis ingenioſus. Cujuſmodi compluria induſtriæ ſuæ monumenta vir ab omni ambitione alienus (qui à labore & meditatione nunquam ceſſaret) totâ vitâ edidit.

Michael Angelus Bonarota, noſtrâ ætate atque adeo poſt priſcos Græcos *Picturæ*, *Statuariæ*, & *Architecturæ* præſtantiſſimus artifex: cujus nomine ut paſſim orbis perſonat; ſic pleriſque locis, ſed *Romæ* & *Florentiæ* præcipue, ſtupendi operis monumenta ejus viſuntur.

M. D. LXV.

A*Lexander Aleſius*, *Scotus*, magni inter ſuos nominis *Theologus*.

Joan. Matheſius. Qui in valle *Joachimica* diu docuit, regione metallis fœta; & ex ea occaſione *De Foſſilium natura* multa lingua Germanica ſcripſit.

Jo.

Jo. Langius, Medicinæ artis præſtantiſſimus, quam & doctiſſimis ſcriptis illuſtravit.

Conradus Geſnerus. Cujus mors omnibus ſeculis deploranda. Vir longiſſima vita digniſſimus: & quam exegiſſe videbitur iis, qui ætatem ejus ex librornm (quos plurimos ac utiliſſimos confecit, induſtria ſua illuſtravit & edidit) non ex annorum (quos vixit) numero metientur. *Philoſophiæ* eam præcipuè partem, quæ *Hiſtoriam naturalem* ſpectat, copioſiſſimis ſcriptis explicavit: antiquorum quoque complura monumenta, præcipue *Theologorum*, primus in lucem edidit. Mortuum laudavit *Joſias Simlerus*, & elegantiſſimo carmine *Theodorus Beza*, quo inter alia *Naturam* eum tanquam fidum ſuorum ſacrorum antiſtitem plorare dicit, mutam deinceps futuram, niſi ipſe mortuus loquatur.

Hadrianus Turnebus, maximum hujus ætatis ornamentum. Vir omni virtutum omniumque literarum genere inſtructiſſimus: qui politioris initio literaturæ *Græcæ* ac *Latinæ*, dein *Philoſophiæ* in Schola *Pariſienſi* profeſſor regius, plurima raræ eruditionis monumenta edidit, & præmatura tandem morte ſtatim poſt edita illa æternitate digna *Adverſaria*, ſumma om-

nium ordinum (ad quos univerſos unius mors pertinere viſa eſt) mœſtitia, rebus humanis exemtus eſt.

Antonius Goveanus, tanta felicitate in humanioribus ſtudiis ingenium exercuit, ut nemo purius *Latinè* ſcriberet, nemo *verſus* elegantiùs pangeret. In Philoſophia vero *Ariſtotelica* tantum profecit, ut ejus patrocinium jam tum in illa juvenili ætate contra *Petrum Ramum* ejus importunum oppugnatorem magna cum laude ſuſceperit. Poſtea in *Juris* profeſſione tantos progreſſus fecit, ut *Ja. Cujacius* teſtatum reliquerit, *Goveanum* ex omnibus *Juris Juſtinianei* Interpretibus, quotquot ſint aut fuere, unum eſſe, cui, ſi quæratur quis excellat, palma deferenda ſit.

Gulielmus Philander. Scripta egregia, quæ in *Vitruvium* publicavit, ſatis plenam fidem apud omnes faciunt, qualis is quantuſque fuerit, & quid denique in *antiquitate Romana* & politiore literatura illuſtranda (quæ tunc primum extolli incipiebat) tum in omni ſcientiarum genere, & in *Mathematicis* præcipue præſtare potuerit, ſi non aliam à priſtina diligentia & ſobrietate vivendi rationem poſtea inſtituiſſet.

Kyriacus Strozza, *Ariſtotelem* XX. annos *Piſis* interpretatus eſt, cum VIII. annis antè

antè *Bononiæ* profeſſus eſſet. Libris *Politicorum* VIII. qui extant, nonum & decimum Græca lingua conſcriptos adjecit: quibus tanti viri ſtylum & mentem exprimere conatus eſt. Libros etiam *de prima Philoſophia* ex Arabum Commentariis ſupplevit.

Joan. Grollierius. Is cum ab adoleſcentia literarum guſtum & incredibilem amorem hauſiſſet, in eo juvenili æſtu arctiſſimam cum *Gul. Budæo* jam ſene amicitiam coluit, & admirandum ejus *de Aſſe* opus Venetiis ab Aldo Manutio excudendum curavit anno hujus ſeculi XXII. tantumque obvia in literatos humanitate homo *Gallus* in *Italia* meruit, ut quo quiſque doctiſſimus tunc erat, ita in ejus benevolentiam ſe inſinuare approperaret. Inſignem numorum antiquorum, & optimæ notæ librorum ſupellectilem comparatam, nullis ſumtibus parcens, vir munditiæ & elegantiæ in omni vita aſſuetus, pari elegantia ac munditia ornatos ac diſpoſitos domi tam curioſe aſſervabat, ut ejus *Bibliotheca* cum Bibliotheca *Aſinii Pollionis* (quæ prima *Romæ* inſtituta eſt) componi meruerit. Tantaque copia librorum fuit, ut poſt tot ejus in amicos largitiones, tot varios caſus, quibus illi jactati ac male habiti ſunt, inſtructiores Bibliothecæ, quæ hodie *Lutetiæ*

& aliis regni locis viſuntur, non alio majore, quam à *Grollerianis* libris ornamento commendentur.

M. D. LXVI.

J*Oannes Draconites*, cœpto *Bibliorum*, æmulatione *Origenis* & alterius *Complutenſis* editionis, quintuplici nec perfecto opere clarus.

Leonardus Fuchſius. Qui ſumma cum laude *Medicinam* fecit, & publicata *ſtirpium Hiſtoria* magnam laudem adeptus eſt.

M. Hieronymus Vida. Qui primus inter Italos poſt *Jac. Sanazarium* Poeticam ad res ſacras tranſtulit: & verſibus elegantiſſimis ac puriſſimis provinciam ſuam excoluit.

Benedictus Varchius. Cujus quæ ſoluta & numeroſa oratione *Etruſcè* ſcripſit, meritò inter doctos magno in precio habentur.

Aloyſius Cornarus. Infirmitates ex intemperantia in adoleſcentia contractas *ſobrietate* & victus moderatione emendavit; & propenſionem ad iram ſubitam rationis vi temperavit: ut quam infirma valetudine & ira impotenti in florenti ætate fuerat,

rat, tam proſpera corporis conſtitutione & miti natura in ſenectute fuerit. Qua de re & *libros* conſcripſit, jam ſenectutem ingreſſus, quibus prioris vitæ confuſæ & poſtea emendatæ rationes explicat, & ſibi longiſſimam vitam pollicetur. Nec ſpe ſua falſus eſt, nam *centenario* major placida & ſine doloris ſenſu morte deceſſit.

Carolus Molinæus, *Juris* antiqui & *Gallici* conſultiſſimus: cujus *Notæ* in Jus conſuetudinarium noſtrum, ac aliæ doctiſſimæ lucubrationes apud nos pro ratis juris deciſionibus habentur. *Conſultationem in Concilium Tridentinum* ſcripſit, quæ & illi perniciem creavit. Vir bonus ac ſimplex, qui patriæ charitate, ſupra quam dici poteſt, inflammabatur, cum *emendationem in religione*, quam tantopere optabat, in licentiam & factiones verſam videret, admodum indoluit; ac, ſi vita ſuppeteret, religioſe promiſit, fore ut exemplo ſuo ſcriptiſque multos ab errore paſſim graſſante revocaret: in eaque cogitatione paulo poſt animam Deo reddidit, ſexagenario major.

Gul. Rondeletius. Unum eſt quod hominis nomen maxime poſteritati commendavit, quod *De Piſcibus* edidit, ſed & minore laude, quod illud potius alienæ induſtriæ quàm ſuæ debuit; nimirum, ex

Gul.

Gul. Pellicerii Epiſcopi Montiſpeſſulani, viri rara eruditione ornati, Commentariis concinnatum.

Georgius Caſſander. Vir utriuſque linguæ peritia, & antiquitatis cognitione, ac rerum poſtremo ſacrarum diligenti ſcrutatione præcellens: rarâ hoc ævo modeſtia: & iis qui ingenium in contentionibus hodie exercent, ad vitandam acerbitatem in exemplum proponendus. Nam tot dotibus inſtructus, ille nunquam faſtu intumuit; contumeliis petitus nunquam paria reddidit, nullumque ullius arrogantiæ ferocis veſtigium, vel in moribus, vel in ſcriptis ejus deprehenſum fuit. Poſt *Conſultationem*, de controverſis Proteſtantium Articulis, juſſu *Ferdinandi Cæſaris* ſcriptam, & ad *Maximilianum* miſſam, arthritidis doloribus confectus pie defecit.

Lucas Fruterius. Is in puriore literatura cum excelleret, etiam multa commentatus eſſet, properata morte præpeditus, omnia ea *Oberti Gifanii* judicio ac fidei commiſit: qui pari fide minime iis uſus creditur, vixque lite *Jano Duza* motâ exorari potuit, ut paucula (quæ ex tanta jactura, velut ex magno naufragio exiguæ tabulæ) ſuperant, ſint publicata.

Petrus Joannes Perpinianus. Qui mira ad eloquentiam indole fuit, & ſumma illa

lumina

lumina *M. Ant. Muretum*, & *P. Manutium* in ſui admirationem traxit. Præmatura morte obiit, magno ſui relicto ſtudioſis deſiderio.

M. D. LXVII.

MIchael Stifelius. Cujus libri *Arithmetici* reconditiore numerorum ſcientia referti in magno (uti debent) pretio inter doctos habentur.

Joannes Langus, vel fideli *Nicephori* Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ tranſlatione ad poſteritatem commendandus: quam ex veteri pulcherrimoque ac tota Europa unico exemplari *Ferdinandi Cæſaris* juſſu fecit. Quod vix tandem ac diu poſt mea cura ac diligentia, ne periret, commodatum hîc apud nos ſua lingua excudetur.

Franciſcus Robortellus. Qui magno cum ſtrepitu *Bononiæ* & *Patavii* profeſſus, & variis ſcriptis majorem de ſe opinionem excitavit quam implevit, cum *Carolo Sigonio*, ſed impari certamine, ſæpius & acerbius digladiatus.

Octavianus Pantagathus. Qui & *Pacatus* dici voluit. Vir antiqua probitate, & omnis antiquitatis ac literaturæ apprimè gnarus. Ad quem, cum omnium, qui literas

teras in urbe profitebantur, concurſus fieret, ſicuti olim Juriſconſulti in circulis, ſic ipſe domi de re literaria interrogatus reſpondebat, ita ut illi ab ejus Colloquiis ſemper eruditiores diſcederent. Ipſe præter literas, etiam officiis adeo in cunctos propenſus fuit, ut vulgo *Patris* cognomine in urbe coleretur.

Paulus Leopardus, Græcæ Latinæque linguæ doctiſſimus: quas poſt mortem ejus edito *Emendationum* Opere non parum pro tempore juvit: quarum prior *Decas* ſtatim edita, altera diu ſuppreſſa tandem paucis abhinc annis à *Jano Grutero* cum aliis publicata eſt.

M. D. LXVIII.

ERaſmus *Argentinenſis*, vir pietate & eruditione prædicandus; dum vixit, pacis (quam & religioſſime coluit) ſtudioſus: ut qui *concordiam Eccleſiæ ex Patrum auctoritate*, abjectis quæ prava conſuetudine irrepſerant, ſarciendam cenſebat.

Jo. Oporinus, induſtria ac diligentia ſua literariam rem multum promovit, editis ſumma *Charecterum* elegantia innumeris veterum ac recentium monumentis, ob idque

idque de ſuo & poſtero ſeculo optimè meritus: eoque magis, quòd dum in utilitatem publicam totis animi & corporis viribus incumbit, res privatas, quas admodum confuſas reliquit, ita contemſit, ut plus de gloria, quam de hereditate ſua cogitaſſe videatur.

Onufrius Panuinus. Vir ad omnes & *Romanas & Eccleſiaſticas antiquitates* è tenebris eruendas natus, quod præclara ejus & ad omnem æternitatem victura monumenta teſtantur.

Franciſcus Luiſinus, politiori literatura & vitæ integritate inſignis, immatura morte, cum plura ab *uberi* ejus *ingenio* ſibi quiſque polliceretur, ereptus.

Gul. Gratarolus, Artis *Medicæ* peritia clarus: quam & ſcriptis pereruditis illuſtravit.

Rogerius Aſchamus, *Elizabethæ* à Latinis Epiſtolis, ab *Edvardo Granta* laudatus, qui & *Epiſtolas* ejus elegantiſſimè ſcriptas publicavit.

M. D. LXIX.

V*Ictorinus Strigelius*, magni nominis inter ſuos *Theologus*.

Joannes

Joannes Lonicerus, tantum aſſiduo labore in trium linguarum cognitione & Philoſophicis ſtudiis profecit, ut *Marpurgum* evocaretur: ubi literas Græcas diu magna auditorum frequentia ac fructu profeſſus eſt, præter doctrinam, verecundiæ, ſobrietatis ac modeſtiæ laude comprimis conſpicuus. Multa *Græcorum* ſcripta Latinitate donavit.

Daniel Barbarus, *Venetæ* Nobilitatis præclarum lumen, ex eadem familia, quæ *Hermolaum* (veræ Philoſophiæ & literarum meliorum in Italia inſtauratorem) olim dedit, prognatus; Philoſophiæ & Mathematicarum Artium exquiſita ſcientia præſtans, atque adeo eadem (qua ille) dignitate ornatus, h. e. *Patriarcha Aquileienſis* deſignatus. Multa is ſcripſit, ac præcipuè *Pollionis Vitruvii* de Architectura libros doctiſſimis poſt *Gul. Philandrum* Commentariis illuſtravit. Dicere ſolebat, niſi Chriſtianus eſſet, ſe in Ariſtotelis verba juraturum fuiſſe: adeo in rerum veritate perveſtiganda, eâque in ſingulis naturæ partibus recto rationis ductu, quantum & ſuprà quàm humanus captus fert, perſequenda fœliciſſimum illius ingenium admirabatur.

F. Sixtus Senenſis. Vir eruditæ diligentiæ: qui à *Pio* V. è tenebris errorum

rum (ut ipſe dicere ſolebat) & quaſi ab inferis revocatus, ſacræ militiæ nomen dedit, & inſigni opere lib. VIII. diſtincto (quo *ſacrorum librorum cenſuram* fecit) gratum animum erga ipſum teſtatus eſt.

Cælius Secundus Curio, homo omni literarum genere non mediocriter expolitus : qui (eruditionis ſuæ famâ ſparſâ) *Baſileæ* Philoſophiæ & eloquentiæ ſtudia publice per XXIII. annos profeſſus eſt.

Baptiſta Menilius. Is in Foro *Pariſ.* cauſſis privatorum agendis ſumma diligentiæ, fidei & induſtriæ fama primum verſatus, majori laude, poſtquam *Fiſci Patronus* à Rege creatus erat, magiſtratum geſſit : cùm ad eam dignitatem præter eruditionem & exactum rerum Forenſium uſum, infractam animi conſtantiam, generoſos citra vanitatem ſpiritus, & perpetuum in æquali vitæ tenore amorem recti, & publici boni ſtudium attuliſſet. Adhæc, tanto ingenii acumine ac luce excellebat, ut cum jus publicè diceretur, quæ multis horis ac verbis Advocati partium perplexe diſſeruerant, ille uno verbo expediret, tanta æquitatis apud *Judices* opinione, ut vocem perorantis mox decretum ſequeretur, & ipſe quodammodo *Præſidi* verbis

præire

præire videretur. Obſervatum à Curioſis, nunqnam ferè *Senatum* ab ejus ſententia ſeu rogatione diſceſſiſſe.

M. D. LXX.

JOan. *Brentius*, magni nominis inter ſuos *Theologus*, diuque ob id varia fortuna jactatus.

Joan. Tilius. Qui cura, diligentia, & ſumma in ſuo munere aſſiduitate non ſolum ingentes opes, ſed veram gloriam (& qua majorem nemo noſtrorum antè meruit) exacta *Juris* noſtri & *Franco-Gallicæ* omnis antiquitatis cognitione ſibi comparavit.

Frater ejus natu minor ſacris addictus, à puero literis inſtructior, ad rerum noſtrarum (qua *Joannes* excelluit) peritiam, etiam linguarum, *Juris* priſci Rom. & Eccleſiaſticæ *antiquitatis* exactam cognitionem adjunxit, perluſtratis *Franciſci* I. permiſſu Cœnobiorum ac aliorum locorum toto regno celebrium (cum adhuc integræ eſſent) *Bibliothecis.*

Jacobus Grevinus, ingenio & rara eruditione præſtans: qui cum à pueritia induſtriam in *Poetica* fœliciſſime exercuiſſet (quod

(quod *Gelodacrys*, & alia edita, cum raris illius ævi Poetis comparanda, & æternum victura ad poſteritatem teſtantur) ad *Medicinæ* ſtudium animum appulit, in qua pari felicitate ingenium exercuit. *Nicandrum* elegantiſſime à *Joan. Gorræo* Latinum factum, Gallicis verſibus non cedente Græcis Latiniſque elegantia reddidit; & *de Venenis* Commentarium Gallice itidem ſcriptum adjecit: multa inſuper commentatus eſt, quæ morte præcipitata *ultimam manum* non receperunt.

Joannes Mercerus. Is, cum primò *Juriſprudentiæ* operam dediſſet, & utriuſque linguæ peritia apprime inſtructus, quantos in ea perplexa ſcientia progreſſus feciſſet, *Harmenopuli Epitomâ* elegantiſſime in Latinum verſâ & illuſtrata ſummum ſpecimen dediſſet, tandem ea relicta profeſſione (qua fere opes & celebritatem homines noſtri ſibi comparant) totum ſe ſacris literis & *Hebraicæ* ac *Chaldaicæ* linguæ inprimis ſtudio addixit; in quo diligentia, contentione, ac rara animi perſpicacis felicitate tantum profecit, ut (cum ſub id *Fr. Vatablus* è vivis exceſſiſſet) ſumma omnium Profeſſorum ac Doctorum conſenſione, is eſſe viſus ſit, qui jacturam morte tanti viri acceptam (qualem in ea lingua nulla ante ætas audiverat) facile

 ſarciret.

ſarciret. Poſt mortem ejus publicata ſunt eruditiſſima in VI. minores *Prophetas* priores, *Jobum*, *Salomonem*, & poſtea in *Geneſin Commentaria*; qui fœtus licet poſthumi, accuratam parentis ſui diligentiam produnt; ut vel ex iis & aliis (quæ vivus publicavit) monumentis in confeſſo ſit, "nunquam quenquam Chriſtianum feli"cius *Hebraizaſſe*.

Petrus Montaureus, magni & excellentiſſimi ingenii vir, & in *Philoſophia* ac *Mathematicis* artibus (in quibus multa antiquorum illuſtravit, non pauca ipſe adinvenit) verſatiſſimus: adhæc, pangendis *verſibus* magnam laudem promeritus: à *Michaele Hoſpitalio* ampliſſimo viro ac præcipuo amico verſibus acerbæ in ſeculi hujus ingratitudinem querimoniæ plenis deploratus.

M. D. LXXI.

CLaudius *Eſpencæus*, genere illuſtris, ſed pietate, candore, & omnium diſciplinarum abſoluta cognitione illuſtrior; per XL. annos in *Pariſienſi* Academia humanioribus, Philoſophicis ac Theologicis ſtudiis cum incredibili omnium admiratione operam navavit: cum

delectis

delectis adverſæ partis Theologis ſumma æquitate ac moderatione egit; & voce, ac eruditiſſimis in complures Scripturæ locos editis *Commentariis*, religionis negotium promovit: ſacri etiam olim Galeri decus potius *meritus* quàm adeptus. "Unus è "paucorum numero, qui de idoneis pacis "in Eccleſia conſtituendæ rationibus, ſerio "ſemper cogitavit: atque adeo de tol-"lenda è domo Dei ſciſſura, quam multi "hodie (dum præpoſtero pietatis ardore, "ſtrenui in ea cauſſa videri volunt) fir-"mant magis quam oppugnant, alienatis "& obduratis Adverſariorum animis, quos "potius emendationis facta ſpe & ſublatis "offendiculis conciliari & ſenſim ad unio-"nem abduci oportuit.

Henricus Scrimgerus. Is patria relicta, Lutetiam Pariſiorum literarum cauſſa, ſolenni *Scotis* more, venit. In Germaniam profectus *Huldrico Fuggero* inſigni literarum & literatorum patrono operam addixit; ejuſque ſumtibus *Bibliothecam* magnâ librorum rariorum tam Græcorum quam Latinorum MSS. copiâ inſtruxit: ad quos edendos *Genevam* reverſus, *Hen. Stephani*, qui & *Fuggeri* ſtipendiarius erat, induſtria uſus erat: & *Novellas Juſtinianeas* (quas *Jac. Cujacius* tantopere poſt *Gregorii Holoandri* editio-

nem laudavit) ex illius officina publico dedit.

Ludovicus Caſtelvetrus, *Mutinæ* natus, præter alia inſignem *in Ariſtotelis Poeticam* Commentarium lingua vernacula ſcripſit, & *Baſileæ* elegantiſſima forma edendum curavit.

Georgius Fabricius. Qui rem literariam non mediocriter & ſcriptis & viva voce juvit & illuſtravit: & *Poetica* facultate (quam rebus ſacris fere impendit) magnam laudem inter ſuos adeptus.

Joannes Juellus. Qui *Mariâ* Reginâ ob Religionem exul, ab *Elizabetha* in patriam revocatus, & *Sariſburienſi* Epiſcopatu donatus, Confeſſionem fidei, ſub *Edvardo* VI. receptam, contra *Thomam Hardingum* (qui eam aliquando probaverat & poſtea recantaverat) libris editis, qui magno in pretio inter eos habentur, tutatus eſt.

M. D. LXXII.

P*Etrus Ramus*, bonas literas, Philoſophiam, & poſtremo *Mathematicas* ſcientias in *Prælæa Schola*, (cui præerat) & poſtea in Regio auditorio docuit: poſtremo erroneam in Philoſophicis doctrinam

nam invexit, *Ariſtotelem* voce & ſcriptis importunè oppugnans. Tamen ex eo commendatione dignus fuit, quod ingenio, diligentia, aſſiduitate & opibus etiam ſuis (quantum in ipſo fuit) rem literariam juvit, ac promovit; inſtituta *Mathematices* profeſſione, cui annuum vectigal D. *Librarum* è facultatibus ſuis attribuit.

Dionyſius Lambinus, humaniorum literarum & utriuſque linguæ *Regius Profeſſor*, multiſque editis libris de re literaria bene meritus.

Ægidius Scheudus, vir clariſſimus, qui patriæ ſuæ *Hiſtoriam*, h. e. *Helveticam* magno labore & induſtria vernaculo ſermone deſcripſit: quam ad umbilicum perducere non potuit, morte præventus.

Joan. Wolfius, magni nominis & eruditionis inter ſuos *Theologus*. Is *Petri Martyris* inchoata & imperfecta ſupplevit, & multa inſuper ſcripſit. Fratri ejus *Gaſpari* multa *Conradi Geſneri* debemus.

Donatus Janotius, *Florentinus*. Is à teneris egregie in literis inſtructus, cæterum ad tractanda negotia natus, cum patriæ calamitate & ſpontaneo exilio ſibi generoſe indicto à rebus gerendis remotus eſſet, totum vitæ tempus in literis & officiis pri-

vatis contrivit: & *Venetiis* (ut vel in aliena Rep. civitatem retineret, & amiſſæ veluti libertatis auram reſpiraret) domicilium fixit : & in grati animi teſtimonium *de Sereniſſ. Rep. Commentarium* ſummo judicio conſcriptum edidit. Scripſit & in illo otio *De Rebus Italiæ ad Paullum* III. & *de Rep. Florentinæ* etiam Commentarios.

Hippolytus Salvianus, familia nobili natus, vir multijugæ doctrinæ, & opere *De Piſcibus* inter alia ſcripta clarus. XXII. annos in Schola Rom. magno concurſu prælegit & Medicinam feliciſſime fecit.

Joannes Argenterius, loco obſcuro natus, ſed ingenio (quod in *Ariſtotelis* Schola præcipuè exercuit) excellens : præſtantiſſimus item *Medicus*, & ſcriptis ad poſteritatem victuris clarus.

Nicolaus Gruchius, nobili loco natus, omni literarum ac ſcientiarum genere egregiè inſtructus, & cum *Joach. Perionio* primum de *Ariſtotelis* vera interpretatione, dein cum *Carolo Sigonio* de præcipuis Antiquitatis Rom. controverſiis (de quibus & ſcripta utriuſque publicè prodierunt) digladiatus. *Ariſtotelem Lutetiæ*, &c. (quod primus *Græcè* fecit) publicè interpretatus eſt.

Ant.

Ant. Rodolphus Cevallerius. Is cum à puero linguæ Hebraicæ operam dediſſet, Lutetiæ Pariſ. ſub *Fr. Vatablo*, in Anglia Oxonii ſub *Paullo Fagio*, inde inter domeſticos Elizabethæ (quæ poſtea Regina fuit) adſcitus, cupidam diſcendi virginem linguam Gallicam docuit. Præter *Grammaticam linguæ Hebraicæ* exactiſſimam & *Theſaurum Sancti Pagnini* multa acceſſione locupletatum, novam *Bibliorum* editionem quadrilinguem aggreſſus fuerat, magna diligentia adornatam: Cujus primam partem, qua *Pentateuchus* & *Joſuæ* liber continentur, manu ipſius eleganter deſcriptam, mihi videre contigit.

Stephanus Szegadinus, magni inter ſuos nominis (editis etiam pleriſque ſcriptis) *Theologus*.

Jo. Geneſius Sepulveda, homo Græcè Latinéque doctus, & Philoſophicis ſtudiis clarus (quod eruditæ ejus lucubrationes editæ teſtantur) ſed *obnoxius*, & quanquam Theologiam profeſſus ab humaniore ſententia (quæ *Theologum* magis decebat) alienus.

M. D. LXXIII.

MIchael *Hoſpitalius.* Qui per omnes togæ gradus, ſummâ cum doctrinæ integritatis, gravitatis ac prudentiæ incomparabilis laude verſatus, ad ſolſtitium tandem honorum pervenit. Quæ *de Jure* ſcripſit immortalitate digniſſima, in tenebris hactenus delituere, aliquando utinam magno Reip. bono, lucem viſura. *Verſus* ejus puritate ſermonis, nitore, acumine & ſententiarum pondere cum omni antiquitate certant.

Andreas Maſius. Vir ſincero, candido & aperto ingenio: adhæc rara & recondita doctrina præditus, & qui ad *Hebraica, Chaldaica*, ac cæterarum *Orientalium* linguarum cognitionem, ſummam animi pietatem & exactum rerum ſacrarum ſtudium attulerat, variáque in eo genere commentatus eſt.

Carolus Langius, poſt humaniorum literarum egregium ſtudium *Juris* ſcientiæ ſe addixit: multa in literis commentatus eſt, à *Ciceronis* opere præclaro, quod *de Officiis* ſcripſit, exorſus: & *hortorum* culturæ, homo elegantiæ inſuetus, animum applicuit; primuſque *exoticos flores*, ac plantas

plantas ex *Indiis* ac novo orbe, non ſolum oculorum oble&amento, ſed etiam naturæ remedia novis morbis quærenti locupletandæ, undecunque collegit, ac per pulvillos diſpoſuit.

Franciſcus Fabricius, literator inſignis, editis in hoc genere compluribus monumentis: qui ſecundum *Sebaſtianum Corradum* bonos auctores maxime illuſtravit.

M. D. LXXIV.

PAullus Manutius. In quo præter exactam puritatis Latinæ & antiquitatis Rom. cognitionem (quam ad *Ciceronem* ſuum illuſtrandum attulit) pleriſque ſcriptis dum vixit publicatis, & poſt mortem à filio *Aldo* virtutum paternarum hærede editis, præcipua ad juvandos aliorum labores cura, ac (per manus hæreditario veluti jure à patre & avo tradita) induſtria fuit, inſigni illâ & omnibus ſeculis deprædicandâ artis typographicæ officinâ; ex qua omnium fere veterum tam *Græcorum* quam *Latinorum*, & aliorum auctorum ſcripta diligenter (ut tempora ferebant) certè *elegantiſſime* excuſa, ad publicam utilitatem olim prodierunt: ut omnium confeſſione conſtet, literas renaſcentes ortum ſuum

Manu-

Manutianæ familiæ debere. Quæ adultiores in Germania à *Frobeniis*, ſed maxime omnium in Gallia à *Stephanis* per C. annorum ſpatium eadem induſtriâ propagatæ, & ad ſummum diligentiæ ſimul & elegantiæ faſtigium perductæ ſunt.

Joachimus Camerarius. Cùm vitam otio literario conſecraſſet, poſt perceptam utriuſque linguæ exactam notitiam, non ſolum ad bonos auctores interpretandos, tam *Poetas* quàm *Oratores* & *Hiſtoricos*, ſed etiam in ſolidioribus Philoſophiæ, Mathematicarum artium, & poſtremo Theologiæ ſtudiis multa commentatus eſt. Ad quæ omnia (quod pauci ante illum fecerant) *politioris literaturæ ornamenta* ſemper attulit, variis in omni doctrinæ genere lucubrationibus, aut dum vixit editis, aut poſt ejus mortem à tanto patre dignis filiis publicatis: quæ ſparſim & diverſis temporibus ac locis per particulas edita (cùm ejuſmodi ſint, ut iis ad rem literariam plurimum emolumenti ſit redundaturum) ſimul omnia aliquando edi Reip. maxime intereſt.

Hieronymus Amaltheus, Philoſophus ac Medicus præſtantiſſimus: ea *morum ſuavitate*, ut vel ſolo aſpectu omnium in ſe benevolentiam alliceret. In *verſibus* pangendis præterea ita excelluit, ut *M. Ant.*

Muretus

Muretus acerrimus harum rerum Judex ei inter Italos palmam detulerit.

Jo. Baptiſta Amalthæus. Hic pariter Græcè Latinéque eruditiſſimus *in Aula Rom.* toto vitæ curriculo verſatus, ac tribus ordine Pontificibus chariſſimus, Cardinalibus *Tridentini* Synodi interpretibus *à ſecretis* fuit, ac multa vernaculâ linguâ luſit.

Joan. Guinterius, primùm *Goſellariæ* ludi moderator, ac dein linguæ Græcæ *Lovanii* profeſſor fuit; inde *Lutetiam* profectus cum *Galiel. Budæo* & *Joanne Laſcare* (quos juvenis jam ſenes coluit) magna conjunctione vixit, & *Franciſci* liberalitate Medicinæ lauream adeptus, ac *Medicus Regis* ſalutatus eſt.

Benedictus Aretius, inter ſuos pleriſque ſcriptis editis clarus.

Cyprianus Leovicius, *Tabulis Aſtronominis* diligenter putatis & *Eclipſium* deſcriptionibus inſuper editis (quas ad annum uſque MDCVI. perduxit) clarus.

Hermannus Cruſerius. Medicæ ſcientiæ cum initio operam dediſſet, multa *Galeni* Latinitate donavit, & poſtea *Juri Civili* omnino ſe addixit: & ægritudine ex filiæ obitu contracta, quo ſe ſolaretur, novam *Plutarchi Tranſlationem* (dum *Xilander* in eadem

eadem laboraret) fecit, quæ magno ii pretio habetur.

Enimundus Bonefidius, homo probus & ſimplex: qui cum pedem patria nunquam extuliſſet, tamen *Hebraicis, Græcis & Latinis* literis ita egregie inſtructus erat, ut in celeberrimis orbis Academiis operam ſtudiis dediſſe ſub præſtantiſſimis Magiſtris crederetur. In *Juris* autem ſcientia, quam Valentiæ profitebatur, adeo excelluit, ut *Jacobus Cujacius*, qui principatum illius tenebat, alicubi ſcripſerit, ſi moriens rogetur (ut olim *Theophraſtus*) non alium habere ſe, quem diſcipulis ſuis poſſet oſtendere.

Reginaldus Clutinius Flaviniacus, nobili familia ac Senatoria *Lutetiæ* natus: unum & alterum elegantiſſimum carmen reliquit è multis quæ perierunt. Quæ, qualis quantuſque in eo ſcribendi genere eſſe potuerit, abundè apud doctos fidem faciunt.

Joannes Verſoſa, Hiſpanus, in *Angliam* ſub id tempus venit, quò *Philippus Mariam* in uxorem duxit, & poſtea *Romam* miſſus eſt, in urbe morari juſſus, ut teſtimonia ad jura regnorum *Philippi* ſpectantia undique conquireret ac deſcriberet: cúmque rerum ac negotiorum tractatione innatam naturæ prudentiam admodum exacuiſſet,

cuiſſet, ejus quoque non vulgaria præcepta *verſibus* (quibus inter occupationes ſerius pangendis plurimum ſemper delectatus eſt) paſſim inſperſit, qui *Panhormi* in Sicilia *Epiſtolarum* titulo publicati ſunt.

Georgius Vaſarius, ob excellentiam artis (quam *Hiſtoriâ* accuratè & eleganter ſcriptâ illuſtravit) meruit, ut inter viros ingenio & literis præſtantes accenſeretur. *Pictor* & *Architectus* noſtra ætate excellentiſſimus, diu magno Etruriæ Duci *Coſmo* omnium liberalium Artium (inter quas Pictura & Architectura ut referretur obtinuit) fautori eximio operam navavit, editis paſſim ingenii ſui ad ſtupendum omnium ſpectaculum monumentis.

M. D. LXXV.

M. *Antonius Boba* Card. Qui *Poetica* fœlicitate & eleganter ſcribendi ac loquendi facultate inter alias animi dotes, nec non arcta, quæ mihi licet admodum juveni, cum illo, dum *Romæ* eſſem, interceſſit, neceſſitudine meruit, ut ejus hic honorificam mentionem faceremus.

Bernardinus Rota, non plus generis, quàm ingenii nobilitate illuſtris: quod ille

in *Poetica* Latina & Etruſca non exigua cum laude exercuit.

Franciſcus Maurolycus, vir *Mathematicis* ſtudiis hac ætate inſignis, qui ſcriptis ſuis præclaras has artes plurimum illuſtravit.

Fridericus Commandinus. Qui ad eaſdem artes illuſtrandas cùm exquiſitam utriuſque linguæ peritiam attuliſſet, multa *Græcorum* primus in lucem protulit, ac interpretatus eſt. Quibus in ſtudiis aſſiduus dum *Pappi Alexandrini* interpretationem adornat, vivis exemtus eſt.

Matthias Flacius Illyricus, ſummus inter Proteſtantes Pontificiæ auctoritatis oppugnator, & ob eandem vehementiam *Phil. Melancthoni* præceptori olim ſuo non ſatis æquus.

Henricus Bullingerus, Helveticæ Confeſſionis poſt *Zuinglium* & *Oecolampadium* ſummus propugnator; & illo mortuo ad *Tigurinæ* Eccleſiæ curam vocatus, ſed mitiore quàm doctor ſuus ingenio præditus, varia ac prope infinita ſcripta edidit.

Hadrianus Junius, rara utriuſque linguæ, antiquitatis & humaniorum literarum cognitione, Philoſophiæ præterea ac *Medicinæ* ſtudiis præſtans. Quod complura multiplicis doctrinæ ab eo elucubrata monumenta abunde teſtantur.

Galiel-

Gulielmus Canterus, primis utriuſque linguæ rudimentis ſub *Joanne Aurato*, optimo juventutis præceptore, Lutetiæ factis, induſtria propria tantum profecit, ut editis quam plurimis ſcriptis inter *eruditiſſimos* ſui ſæculi numerari meruerit, plura utique præſtiturus, niſi eum mors immatura eripuiſſet.

M. D. LXXVI.

G*Ulielmus Xylander*, utriuſque linguæ apprime peritus, & omnis antiquitatis & literaturæ cum paucis hujus ævi comparandus, adhæc *Philoſophicis* & *Mathematicis* ſtudiis clarus: dum vixit, cum ſumma egeſtate luctatus, atque ob id *fami non famæ* ſcribere exiſtimatus. Multa ille magno rei literariæ bono edidit.

Joſias Simlerus, animi candore & omnijuga eruditione præſtans, qui ~~per~~ ſtilum præcipue in *Samoſatenos*, &c. ſtrinxit, aliis ſcientiis egregie inſtructus, ac præcipue *Mathematicis*; quas & per ſe percepit, & ſumma cum laude diu profeſſus eſt, & *inſtrumentis* ingenioſiſſime à ſe excogitatis illuſtravit. In bonis literis & excelluit, & *de Rep. Helvetiorum* Commentarium magna prudentia ſcripſit.

Conradus

Conradus Heresbachius. Commentarium *in Pſalmos* eruditiſſimum edidit, & *de re ruſtica* poſt alios ſcripſit, non minus morum ſuavitate de ſuis, quàm eruditione de repub. bene meritus.

Georgius Joachinus Raticus, Mathematicarum artium ac rei præcipue *Aſtronomicæ* præſtantiſſimus: quas ſecundum *Regiomontanum*, *Copernicum*, *Reinoldum* maxime illuſtravit.

Hieronymus Cardanus, magni nominis ſive *Mathematicus*, ſive Medicus. *Romæ* eum diverſo ab aliis cultu incedentem paucis ante obitum annis conſpicati & adlocuti ac ſæpius admirati ſumus; cùm celeberrimi tot ſcriptis hominis recordatio ſubiret, neque tamen quicquam in eo, quod tantæ famæ reſponderet, animadverteremus. In Opere *de Subtilitate*, in quibuſdam interdum plus homine ſapere, in pluribus minus pueris intelligere videtur. In *Arithmeticis* multa conatus eſt & invenit. *Judiciariæ* (quam vocant) fidem apud multos ſtruxit, dum certiora per eam, quàm ex arte poſſint, promeret.

M. D.

M. D. LXXVII.

A*Ntonius Contius*, certi judicii & exactæ diligentiæ J. C. nova *Juris Civilis & Pontificii* editione magnam laudem promeritus, ac pleriſque paſſim ingenii ſui monumentis publicatis: quæ in unum corpus aliquando colligi publici boni intereſt.

Petrus Daneſius. Is vir in noſtra ætate in omni ſcientiarum genere doctiſſimus nihil fere ſcripſit, ſed inſtructiſſimam *librorum* ſupellectilem reliquit, à ſe ſumma diligentia toto longiſſimæ vitæ nec unquam otioſæ tempore *notatorum*: quæ tamen divendita in uſus pauperum ac diſſipata magno rei literariæ detrimento periit.

Joannes Gorraus, excellens noſtra ætate *Medicus*, ad ſeculi ſui ornamentum & commune reip. beneficium natus, ab omni denique fædo quæſtu alienus. Ad medicam ſcientiam exacta cognitione perceptam etiam utriuſque linguæ ſummam peritiam, & raram in utroque ſcribendi genere pedeſtri & ſoluto elegantiam adjecerat: quod præclara ejus monumenta, & *Nican-*

der imprimis Latinis verſibus ab illo expreſſus, abunde teſtantur.

Remigius Bellaqua. In *Poetica* Latina & Gallica excelluit; ſed in Gallica præcipue ſe exercuit, ſummoque verborum delectu & exquiſita ſententiarum concinnitate verſus elaboravit, tanta cura adhibita, ut quod in illo naturale ac proinde laudatum fuit, in alio affectatum, & ideo improbari potuerit; eumque ob id *P. Ronſardus* naturæ pictorem vocare ſolitus erat. Itaque poſt *Ronſardum*, cui quiſquis ſecundus fuit longe ab ipſo abfuit, proximum locum aut tertium doctorum judicio meruit, (nam alterum locum quidam *Joachimo Bellaio* tribuunt.) Poſt *Ruſtica* ſua, *de Lapidibus pretioſis* librum pari elegantia ſcripſit, quibus *tumulum* ſibi ipſe ſtruxiſſe viſus eſt, ut pulcrè cecinit *Ronſardus.*

Hannibal Cruceius. Vir raris ingenii & doctrinæ ornamentis excultus: quod vel *Achilles Tatius* ab eo Latinitate donatus ab poſteritatem non ingratam teſtabitur.

P. Andreas Matthiolus, magni nominis *Medicus*, & imprimis famoſo illo *Botanico* opere toties recuſo clarus.

Petrus Nonius, profeſſione *Medicus* & Mathematicarum Artium peritiſſimus: quas & doctiſſimis de *Arithmetica* abſtru-

hore,

ſiore, *Optica* & *Aſtronomia* libris editis plurimum illuſtravit.

Joan. Barroſius, *Indica Hiſtoria* ſummâ fide conſcripta bene de ſuis ac omnibus, qui harum provinciarum (fama tantum olim notarum) cognitione delectantur, meritus.

Lud. Andr. Reſendius, *Poeta*, *Orator* ac *Theologus*, & melioris antiquitatis valde peritus: pleraque ſcripſit, & conſilio ſuo alios in ſcribendo juvit.

Adamus Bodenſteinius, *Philippi Aureoli Thophraſti Paracelſi* (hominis novitate ſcientiæ, quæ innata ingeniis humanis curioſitate quamplurimos ſectatores habuit, quàm recta Philoſophandi ratione clarioris) ut primus, ſic fidus ſcituſque & ore & opere *interpres*.

M. D. LXXVIII.

L*Aurentius Surius* Carthuſianus, vir pietate & candida ſimplicitate præditus; cui *Conciliorum* editionem ſingulari diligentia elaboratam & *SS. vitas* bona fide deſcriptas debemus.

Gerardus Falcemburgius. Vir inter omnes *Belgas* literarum *Græcarum* rara cognitione præſtans: quod cum alia ejus monumenta,

 numenta,

numenta, tum præcipue *Nonni Panopolitæ* ab ipſo procurata & illuſtrata editio, apud æquos harum rerum æſtimatores, abunde teſtatur.

Antonius Mizaldus Medicus, Philoſophiæ & artis ſuæ ſtudiis clarus: quam alioqui *Lutetiæ* ſummè lucroſam, *naturæ arcanis* ſcrutandis homo tota vita intentus fere neglexit, editis compluribus raræ doctrinæ & judicii ſcriptis, quæ à rerum peritis nunquam negligentur.

Petrus Leſcotus Clanius. Qui cum à puero literis operam daret, totum ſe *Mathematicis* diſciplinis mancipavit, quas (doctore *P. Poſtello*) magna felicitate percepit: & cum ſtudio naturæ inſito pingendi artem pari fœlicitate éxcoluiſſet, ad *Architecturam* præcipue animum appulit: in qua ſupra omnes hujus ætatis (abſit invidia dicto) Architectos excelluit.

Alexander Picolomineus. In eo erat præter ſuavitatem morum, cum ſeria gravitate conjunctam, rara & exacta omnium laudandarum diſciplinarum cognitio: quas & ſcriptis multiplicibus fere vernaculis illuſtravit, *Ariſtoteli* præcipue addictus: ad cujus perſpicuam intelligentiam propria induſtria multum contulit.

Jo. Baptiſta Raſarius, *Mediolani* prima literarum tyrocinia fecit, & Philoſophiæ

ac Medicinæ ſtudiis diligenter incubuit: *Venetias* evocatus artem dicendi, in qua excelluit, XXII. annos profeſſus eſt; totoque illo tempore vertendo *Galeno* & *Ariſtotelis* aliquot *interpretibus Græcis* egregiam operam navavit, Sereniſſimæ illi Reip. acceptiſſimus. Cujus & memorabilem ad *Echinadas* partam de Turcis victoriam luculenta *oratione* laudavit.

M. D. LXXIX.

JOannes *Hartungus*, præſtans doctrinâ vir: qui literas humaniores *Græcas* magna cum laude profeſſus, etiam ſcriptis excoluit.

Eraſmus Oſvaldus, Mathematicarum artium (quas & ſcriptis illuſtravit) & pariter linguæ ſacræ ſcientia (exemplo *Sebaſtiani Munſteri* præceptoris ſui) clarus.

Joannes Stadius, Mathematicarum artium ſcientia cumprimis clarus & inſigni *Ephemeridum* ab anno MDLIV. ad annum MDCVI. ſumma diligentia putatarum Opere toto orbe celeberrimus.

Ludovicus Regius. Qui utraque lingua doctiſſimus, cum ad eas etiam diſciplinarum omne genus adjunxiſſet, patriæ lin-

guæ ornandæ ac excolendæ animum applicuit, & *Platonem* ac *Ariſtotelem* (libris cumpluribus eorum tranſlatis) *Gallice* loqui docuit, *Commentariiſque* eruditiſſ. explicavit.

Jo. Baptiſta Hadrianus. Vir literis egregie excultus, qui *Fr. Guicciardini* (poſt antiquos nemini meo judicio poſthabendi) *Hiſtoriam* accurata diligentia perſecutus eſt, h. e. ab anno hujus ſeculi XXXVI. res in *Italia* geſtas ex Commentariis plerumque, ut apparet, *Coſmi* M. Etruriæ Ducis (ingentis animi ac profundæ prudentiæ principis) luculento Opere explicavit.

M. D. LXXX.

HIeronymus Wolfius, exacta linguæ Græcæ cognitione clarus: qui, perluſtratis in adoleſcentia Galliæ & Italiæ *Academiis*, cum ſe *Auguſtam Vindelicorum* tanquam in tutiſſimum ſtudiorum nidum contuliſſet, eas maxime ſcriptis & induſtria ſua illuſtravit, *Fuggerorum* liberalitate ſublevatus: quorum munificentiæ *Zonaram*, *Nicetam Gregoram*, primarios hiſtoriæ *Conſtantinopolitanæ* ſcriptores ab illo ſumma fide Latinitate donatos debemus.

Immanuel

Immanuel Tremellius, Ferrariæ patre Hebræo natus, linguæ *Hebraicæ* peritiſſimus. *Heidelbergam* ad profeſſionem Hebræam evocatus eſt. Ubi *Syriacam* N. Teſtam. interpretationem Latinitate donavit: & poſtea novam veteris Fœderis ad Hebraicæ veritatis fontes examinatam *Tranſlationem* molitus eſt; ſocio tanti laboris aſcito *Franciſco Junio* Biturige.

Hieronymus Surita, Hiſpanus. Vir ingenii omni doctrina inſtructi elegantia clarus, & prolixo ac laborioſo *patriæ Hiſtoriæ* opere à ſe edito, nec non *Antonini Itinerario*, variis lectionibus potius quam Commentariis illuſtrato, ac poſt mortem ejus ab Andræa Schotto publicato de patria (Hiſp.) & literis optime meritus.

Alvardus Gomecius. Qui opere *de vita Ximenii Card.* (cui tantum non ſolum ſua Hiſpania ſed totus orbis Chriſtianus debet, ob *Bibliorum* luculentam illam, in mediis ignorantiæ tenebris, editionem ſuo ſumtu procuratam) pari prudentia & elegantia ſcripto ſummam gratiam à ſtudioſis inivit.

Hieronymus Oſorius, tum ſcriptis (quæ multa & varia puriore ac florido ſtylo exarata, dum vixit, paſſim dedit, & poſt ejus mortem *Hieronymus* ex fratre Nepos Romæ

 publicavit)

publicavit) tum vitæ ſanctioris exemplo non ſolum ſuis ſed toti orbi Chriſtiano utilis.

M. D. LXXXI.

JAc. *Billius Pruneus.* Vir non plus nobilitate quam propria virtute ac vitæ ſanctimonia & doctrina ab omni fuco aliena, linguæque *Græcæ* exacta cognitione clarus, quam in veteribus *patribus* illuſtrandis præcipue exercuit.

Gulielmus Poſtellus. Qui Philoſophiæ & Mathematicarum artium ſtudia primum profeſſus, & inde longinquis *peregrinationibus* linguarum externarum ac maxime *Orientalium* cognitionem adeptus, innumera *exotici guſtus ſcripta* paſſim in Italia, Germania & apud nos edidit.

Hubertus Languetus. Vir doctiſſimus & humaniſſimus, ac rerum Germaniæ (in qua fere totam vitam contrivit, & ubi *mihi* arcta cum eo amicitia fuit) peritiſſimus, & ſummus *Joachimi Camerarii* amicus.

Andræas Papius, utriuſque linguæ ac *Muſicæ Poeticæque* peritiſſimus, quod pauca ejus ſcripta apud poſteritatem teſtabuntur.

Petrus

Petrus Ciaconus. Vir exquiſita in omni ſcientiarum genere, antiquitatis & omnis politioris literaturæ cognitione clarus: & quem unum video ex omni literatorum, qui ævo noſtro innotuerunt, numero, qui *Æmaro Ranconeto* noſtro comparari poſſit.

Jo. Bapt. Camotius. Qui linguarum etiam *Orientalium* cognitione inſignis, ac *Græca* præ aliis peritiſſimus, à *Pio* IV. Romam evocatus *Patrum Græcorum* ſcriptis interpretandis incubuit. Multa ſcripſit: ex quibus tantùm *Orationes* ſparſim variis temporibus habitæ, dum vixit editæ; & Commentarii Græci *in Metaph. Theophraſti*, & *Tranſlationes* è Græco pleræque, plura non edita: quorum Indicem ad me Italia tranſmiſſum longum eſſet & ad rem ſuperfluum hic inſerere.

Hubertus Folieta, vir Latinè ſcribendi facultate præſtans, multa elegantiſſime & acri judicio ſcripſit: quæ ſimul edi publice intereſt. Is unus noſtro ævo dignus fuit, qui ſicuti ſpem fecerat, Hiſtorias ſui temporis *Paulli Jovii* veſtigiis inſiſtens perſequeretur. Multa ex eo cum *Operi Hiſtoriarum* inſeruerim, ac plerunque verba ipſa (nam quî meliora potuiſſem?) non ſolum ingenue id profiteri, ſed ejus memo-

memoriam digna recordatione hîc recolere officii mei eſſe duxi.

Lucas Pætus, J. C. Rom. puriorem antiquitatem & meliorem literaturam ad *Juris Civilis* interpretationem attuliſſe creditus, pauca tamen in eo genere præſtitit, & hanc palmam noſtris hominibus reliquit.

Joan. Fichardus, J. C. Qui à *Bernardino Rutilio* vitas veterum Juris ſapientum deſcriptas ad *Huldricum Zazium* uſque perſecutus eſt : hoc certe facto meritus, ut qui tot clarorum virorum memoriam in occulto latere paſſus non eſt, ſilentio minime prætereatur.

Franc. Portus Cretenſis, *Græciæ* ſuæ magnum noſtra ætate *ornamentum*, qui voce ac ſcriptis Græcos auctores diu interpretatus eſt.

Franciſ. Venerius, patricius venetus, qui Philoſophicis ſtudiis innutritus, in adoleſcentia *de Voluntate*, *de Anima*, *de Fato*, vernacula lingua commentarios edidit : deinde in Rep. ſua honores magna integritatis & prudentiæ laude geſſit.

M. D.

M. D. LXXXII.

JAcobus *Pelletarius*, Medicus, ſed Poetica & *Mathematicarum* artium (quas editis pleriſque ſcriptis illuſtravit) exquiſita ſcientia præcipuè clarus.

Laurentius Jobertus, profeſſione item Medicus, *Rondeletii* famoſi adeo in ea arte quondam diſcipulus. Is cum Academiæ *Monpeſſulanæ*, in qua artis Medicæ celebris Schola eſt, Cancellarii dignitate præeſſet, in Aulam evocatus fuerat à *Margarita Navarri* uxore, ubi edito *De Erroribus popularibus* inſigni Opere magnum nomen adeptus eſt.

Georg. Buchananus. Vir ingenii felicitate & ſcribendi facultate (quod ejus ſcripta ad omnem æternitatem victura, vel fatente invidia, teſtantur) noſtra ætate incomparabilis. Poſt prima utriuſque linguæ tyrocinia apud ſuos facta omnem fere ætatem in *Gallia* exegit: *Lutetiæ*, *Burdigalæ*, & poſtea *Conimbricæ* juventuti erudiendæ operam dedit, toto eo tempore inſignem illam *Poeticam Pſalmorum paraphraſin* commentatus. Anno hujus ſeculi LX. bellorum Civilium apud nos ardente incendio ad patriam antiquam, alumna & nutrice

nutrice *Gallia* relicta, reverſus eſt: ibi *Proteſtantium* doctrinam palam amplexus: tandemque poſt regno exutam *Mariam* Reginam erudiendo *Jacobo* VI. ejus F. appoſitus, in ſenili otio *patriam Hiſtoriam* aggreſſus eſt. Quam tanta puritate, prudentia & acumine ſcripſit (quamvis interdum libertate genti innata *contra Regium faſtigium acerbior*) ut ea ſcriptio non hominem in pulvere literario verſatum, sed in media hominum luce & in tractandis Reip. negotiis tota vita exercitatum redoleat. Adeo ingenii felicitas & animi magnitudo omnia obſcuræ & humilis fortunæ impedimenta ab eo removerant, ut propterea non minus rectè de maximis rebus judicare & ſcribere prudenter poſſet. Et ſane memini *P. Ronſardum* virum acerrimi judicii (qui licet in diſpari fortuna conſtitutus tota vita Scholaſtico otio oblectatus fuerat) cum de *Buchanano, Hadr. Turnebo, Ant. Goveano, M. Ant. Mureto* (quibuſcum arcta amicitia conjunctus fuerat) verba faceret, dicere ſolitum, *Illos homines nihil Pædagogicæ præter togam & pileum habuiſſe*; & tamen de vulgo Pædagogorum ſic cenſere, nunquam incorrigibilis ineptiæ ex Pædagogica contractæ characterem vel longiſſimi ævi curriculo deleri poſſe.

M. D.

M. D. LXXXIII.

JOan. *Maldonatus*, è ſodalitio *Jeſuitico*, egregie à teneris omni literarum genere excultus; qui ad exactum *Philoſophiæ* & *Theologiæ* ſtudium ſingularem pietatem, morum candorem, & acerrimum judicium cum attuliſſet, magna cum laude & frequenti omnium ordinum concurſu totos X. annos *Lutetiæ Pariſiorum* (ubi & eum pueri audivimus) in *Claromontana* Schola profeſſus eſt. Unuſque in cauſſa extitiſſe merito creditur ut *Sodalitium* illud toti Academiæ valde inviſum & alioqui jam prudentioribus ſuſpectum ob tanti viri gratiam ac commendationem à ſenatu, apud quem lis adhuc indeciſa pendebat, tam diu toleraretur. Nihil vivens publicavit: poſt mortem ejus opera ac cura *Cle. Puteani* ex eodem ſodalitio viri doctiſſimi, prodierunt eruditiſſima Commentaria *in quatuor Evangeliſtas* Muſſiponti edita, meliora & integriora multorum judicio futura, ſi ſuperſtite auctore edita fuiſſent. Quibus tamen ſi pari diligentia elaboratæ *in Acta Apoſt. & Apoſt. Epiſtolas* Interpretationes, quas ſcripſiſſe illum conſtat, olim accedant, habebunt

profecto

profecto omnes docti & pii opus paucis in hoc genere comparandum, & quod unum multorum inſtar eſſe poſſit.

Hubertus Goltzius. Cui antiquitas Græca ac Rom. ſecundum *Onufrium Panuinum*, *Ant. Auguſtinum*, *Fulvium Urſinum* debet plurimum: & qui *arte cælandi* ac ſcriptis propriis ad utramque multum contulit.

Thomas Eraſtus. Qui Philoſophiæ & Medicinæ ſtudiis hac ætate claruit, ſolidiss veris atque adeo à *veteribus* proditis utriuſque ſcientiæ primordiis conſtanter inſiſtens: itaque & *Aſtrologiam*, quæ ex poſitu Aſtrorum de fortunis hominum decernit, validis Argumentis confutavit; & *Paracelſiam* Medicinam (quæ ſeu novitate ſeu vanitate ſua in *Germania* ac alibi tot ingenia illexit) validis itidem Argumentis confutatam acerrime inſectatus eſt. Ad ultimum etiam humanas ſcientias egreſſus Theologica tractavit, & Quæſtionem *de diſciplina ac cenſuris* non omnino ex ſuorum ſententia agitavit: unde graves in *Helvetiorum* Eccleſiis exortæ contentiones.

M. D.

M. D. LXXXIV.

P*Aullus Foxius*, Archiepiſcopus *Tholoſanus*, olim in *Pariſienſi* Curia Senator: poſtea *Anglicana* & *Veneta*, dein & aliis legationibus ſumma cum prudentiæ laude feliciſſime defunctus. *M. Ant. Muretus*, magnum non ſolum *Galliæ* noſtræ ſed ipſius *Romæ* lumen, qui vivum coluerat, mortuum habita publicè *oratione* laudavit.

Vidus Faber Pibracius, Senatus Pariſienſis præſes, elegantia & amœnitate ingenii, quod ingenuis artibus à pueritia gnaviter non ſolum tinxerat, ſed plane imbuerat, & exquiſita *Latinæ* loquendi ac ſcribendi peritia (quam ſub *P. Bunello* imbiberat) clarus: ad quam etiam *verſus Gallicos* pangendi raram fœlicitatem adjunxerat. *Foxium* & *Fabrum* optimos viros & Gallici nominis ſtudioſiſſimos, eodem menſe quanquam longe diſſitis locis, amiſiſſe, cum Reip. noſtræ luctuoſum fuit, tum *mihi* imprimis, qui eorum amicitia ſemper familiariſſime uſus ſum, & quibus ſecundum parentes plurimum debebam nam me ambo præcipuo amore ac tanquam filium proſecuti ſunt: & quicquid doctrina

doctrina & rerum uſu valeo (ſi quid valeo) id utrique libentiſſime acceptum fero: idque pro non ingrati animi monumento apud poſteritatem teſtatum volo.

Gentianus Hervetus, à puero optimis artibus & utriuſque linguæ cognitione inſtructus, Lutetiam profectus *Edvardo Lupſeto Anglo* in excudendo *Galeno* à *Thoma Linacro* Latinè verſo deſudanti operam addixit: eumque in Angliam redeuntem ſecutus, *Arturo Polo* inſtituendo à *Sarisberienſi* matre appoſitus eſt; & poſtea à *Reginaldo Polo* Card. communis matris permiſſu in Italiam evocatus eſt, ut *Græcis* auctoribus in Lat. linguam vertendis operam daret. Ubi ille in tanti viri familia, quæ virtutum & omnis civilis cultus velut officina erat, diu fuit, *Polo* ipſi chariſſimus, & ſummorum in Italia virorum amicitiam, ob raram eruditionem & morum ſuavitatem promeritus.

Franciſcus Turrianus, vir in Theologica antiquitate & linguæ *Græcæ* & *Hebrææ* peritia clarus: cujus quo plura eruditi ingenii monumenta edidit, eo pauciora mihi de ipſo dicenda ſunt. Poſt multa tum à ſe tum ex antiquis *patribus Græcis* edita, contra *Ant. Sadeel* præcipue ſtylum exercuit.

Huldricus

Huldricus Fuggerus Auguſtanus, *Paulli* III. olim cubicularius; & poſtea *Proteſtantium* doctrinam amplexus, veterum ſcriptis liberali ſumtu comparandis & evulgandis intentus, eaque in re *Henrici Scrimgeri* & doctiſſimi Typographi *Henrici Stephani* induſtriâ uſus eſt. *Palatino* VII. viro *Bibliothecam* fidam exilii ſui comitem moriens legavit.

Joan. Sambucus, profeſſione Medicus, cujus ea fuit in veteribus libris colligendis diligentia, liberalitas in publicandis, ut principibus viris, qui hâc re laudem conſecuti ſunt, quamvis in diſpari fortuna æquari debeat.

Janus Gulielmius, adoleſcens cultiſſimi ingenii. Cum nondum attigiſſet XXX. vitæ annum deceſſit: eo magis deploranda morte, quod multa & inter ea novam *Ciceronis operum ad MS. exemplaria* diligentiſſime collatorum, & amplius ſexcentis clauſulis ſuppletorum editionem paratam haberet: quam & *ego Lutetiæ*, dum is ad me familiariter ventitaret, *vidi*, hactenus magna rei literariæ jacturâ aut diſperditam aut ſuppreſſam.

Abrahamus Bucholtzerus, opere *Chronologico* magnam gloriam adeptus.

M. D. LXXXV.

M. *Ant. Muretus*, ingenio præſtanti & ad omnia nato præditus, quod im politiori literatura præcipue exercuit, utriuſque linguæ peritia clarus, & *Latinii* ſcribendi facultate inſignis, ad quæ omnia acerrimum judicium attulit.

Petrus Victorius, longæva ætate id conſecutus, ut literas in *Italia* renaſcentes & pœne extinctas viderit. De quo pauciora eo mihi dicenda ſunt, quod ejus pleraque monumenta extant, quibus humaniores literas, & antiquos ſcriptores tam *Græcos* quam *Latinos* magna fide ac diligentia re cognitos explicavit.

Carolus Sigonius. Qui cum ſub *Romulo Amaſæo*, literis primum operam dediſſet, in *Bapt. Egnatii* locum (qui *Venetiis* profitebatur) ad literas humaniores docendas primum à Senatu accerſitus eſt, atque inde ad Gymnaſium *Patavinum* ſibi gradum fecit, tandemque *Bononiam* conceſſit: ubi & ultima ſtipendia fecit, monumentis variis editis ad æternitatem victuris: (quibus antiquitatem Rom. iiſdem, quibus *Onufrius Panuinus*, veſtigiis inſiſtens, & poſteriora tempora

tempora unus poſt omnes maxime illuſtravit) clarus.

Sebaſtianus Echinus gente patricia *Venetus*; qui egregie literis inſtructus primam juventutem capeſſendis honoribus inſumſit: inde ad otium literarium revolutus, omiſſa Rep. ad ſtudia familiaria ſe totum contulit, & opus *de Nummis antiquis* abſolvit: *in Ariſtotelis Ethica* ſcripſit: *Timæum Platonis* ſuis Italis dedit, aliaque Philoſophica commentatus eſt.

Rembertus Dodonæus, rei herbariæ meliore quàm à quopiam antea ordine digeſtæ opere præcipue inclaruit: poſtea Medicinam publice apud *Batavos Lugduni* magnâ peritiæ laude profeſſus.

Joan. Molanus Lovanienſis, & Theologiæ in celebri illa Academia profeſſor, *Hiſtoria Eccleſiaſticæ*, quam compluribus ſcriptis illuſtravit, admodum gnarus.

Jo. Crato. Is prima ſtudiorum tyrocinia in *Germania* fecit ſub *Philippo Melanchthone*, dein *Jo. Bapt. Montano* præſtantiſſimo Medico operam navavit, ſub eoque excellentiſſimus *Philoſophus* ſimul & *Medicus* evaſit.

P. Ronſardus, grandior ad literas animum appulit, præceptore uſus *Joanne Aurato*, quas tanta aviditate ſimul ac felicitate percepit, ut præteritæ negligentiæ

damnum brevi tempore reſarcierit: in *Poetica* vero tantum antiquorum, quos nocturna ac diurna manu verſabat, imitatione atque adeo æmulatione profecit, ut præſtantiſſimos æquaſſe, pleroſque ex iis ſuperaſſe videatur. Nam cum generoſos impetus & acerrimum judicium, quod raro accidit, ſimul à natura haberet, hæc duo ad facultatem Poeticam attulit: & ita naturam arte temperavit, *Graiæ Camenæ Latinæque* ſpiritum admiſcens, ut poſt *Augusti* ſeculum, (quod, ut in altiſſima pace uberrimo ingeniorum proventu floruit, Poetarum, qui poſt fuerunt (citra excessum & invidiam hoc dictum ſit) præſtantiſſimus evaſerit.

M. D. LXXXVI.

MArtinus Navarrus. Qui *Salmantic*æ primum, dein *Conimbricæ* permu[ltos] annos *jus Pontificium* magna non ſo[lum] eruditionis, ſed pietatis ac ſyncer[i]tatis fama profeſſus, innumeris & ſumm[æ] authoritatis in eo genere editis monu[]mentis.

Antonius Augustinus, magnum *Hiſpan*[iæ] lumen, qui politioris literaturæ ac anti[]quitatis rara cognitione ſibi in *Italia* com[]paratt

parata, & *Juris Romani* ac poſtremo *Pontificii* exquiſita ſcientia meruit, ut *Romæ* inter XII. viros litium judicandarum à Pontifice cooptaretur. Multa, in Italia dum fuit, & poſtea in patria, ad æternam memoriam victura monumenta edidit, ſive edenda *Fulvio Urſino* amico ſuo & in eodem literarum genere, Juriſprudentiam excipio, verſanti commiſit.

Octavianus Ferrarius, Mediolanenſis. Qui primum literis humanioribus & Philoſophiæ ac Medicinæ ſtudiis in celeberrimis *Italiæ* gymnaſiis egregie eruditus, in *Canobiana* Schola, cujus inſtituendæ, *Paul. Canobio* auctor fuerat, annos duodeviginti *Ethica & Politica* docuit. Dein juſſu Senatus *Ticinum* conceſſit, & naturalem *Ariſtotelis* Philoſophiam ſuſcepit interpretandam: quam & *exoterico opere* non parum exornavit.

Julius Caſtellanus. Qui Academicas *Ciceronis*, & *Ariſtotelis* de humano intellectu doctrinam diſcuſſit: & in urbe Philoſophiam aliquot annis ſecunda fama docuit.

Laurentius Gambarus. Qui ingenium in *Poetica* feliciter exercuit, & in familia *Alexandri Farneſii* Card. literatorum fautoris eximii diu vixit.

Hieronymus Columna, majore præconio

 dicendus,

dicendus, & ob gentis (cujus nomen præferebat) claritudinem, & ſingularem eruditionem cum moribus ſuaviſſimis conjunctam. Bis mille quingentorum voluminum *Bibliothecam* inſtruxit, præter *ſtatuas* antiqui operis & *nummos*; raræque elegantiæ *picturis* ornatam domum habuit, ac ſplendide vixit: in eoque ſplendore & otio multa elucubraſſe dicitur, quippe utriuſque linguæ non trita cognitione præditus. *Q. Ennii fragmenta* collegit, diſpoſuit, explicuit, fidem apud poſteritatem factura, quid à tanto viro expectandum fuerit, ſi diuturniorem ei vitam Deus annuiſſet.

Galeacius Caracciolus. Cum *Petrus Martyr* Vermilius Neapolim veniſſet, & jam tum diſſeminatam per Helveticos & in Germania doctrinam fidis in arcano instillaret, in iis ſectatorem habuit *Galeacium*: qui *Genevam* patre & conjuge ac liberis relictis conceſſit. Cum aliquoties cum patre primum in *Italia*, & poſtea cum patre ac conjuge ſimul collocutus, nec illius reverentia, nec amore hujus, aut liberorum collo paterno hærentium blanditiis ac lacrymis adduci poſſet, ut propoſitum mutaret.

Martinus Chemnitius. Qui literas primas ſub *Philippo Melanchthone* imbibit

dei

dein ſe totum Theologicis ſtudiis mancipavit. In quibus aſſiduo labore tantum profecit, ut poſt *Philippi* præceptoris obitum, Theologorum *Auguſtanæ Confeſſionis* facile princeps inter ſuos habitus ſit.

Ludovicus Lavaterus & *Rodolfus Gualterus*, ambo *Tigurini*, & illius Eccleſiæ paſtores. Et ille quidem multis editis ſcriptis, etiam extra religionis controverſias claruit: Hic *Homiliaſtes* inter ſuos celeberrimus.

Matthæus Weſenbeſius, *Jus Civile* magna cum laude *Witembergæ* profeſſus, editis compluribus ſcriptis.

M. D. LXXXVII.

ELias Vinetus. Qui non ſolum juventuti erudiendæ in *Aquitanica* Schola operam ſedulam navaverat, ſed etiam ſcriptis doctiſſimis *antiquorum* monumenta plurimum illuſtravit.

Jac. Skekius, profeſſione *Medicus*: qui *Ariſtotelem* & ſcriptis illuſtravit, & viva voce magno Auditorum plauſu ac cœtu *Tubingæ* in Suevia interpretatus eſt.

Joan. Wigandus, magnæ doctrinæ inter Proteſtantes Theologus: qui *Matthia*

Flacio in concinnandis Eccleſiaſticæ hiſtoriæ *Centuriis* operam olim navavit.

Germanus Valens Guelius, ut linguæ Græcæ exactæ cognitione & omni humaniori literatura ac *Poetica* imprimis, ſic morum candore ac comitate præſtans.

Jacobus Pamelius. Vir & ſacræ *Antiquitatis* peritiſſimus, & cum multis ſcriptis quibus eam illuſtravit, tum una & alter *Tertulliani* & *B. Cypriani* editione mag nam gratiam à doctis & piis omnibus com ſecutus.

Jacobus Maniotus. Qui vere in Deum & patriam pius, ad eximium *Gallici* nominis ſtudium, cum *Regii Fiſci* in Senatu patronus eſſet, generoſos atque adeo regios ſpiritus attulerat: profunda eruditione an facundia major incertum: a omni ambitu & fuco alienus; & ſupr omnem opum, quas ampliſſimas habeba amorem poſitus. Nec erat in tanto vir tot raris ingenii dotibus à Deo cumulat quod merito deſiderares præter firmiorem valetudinem: quæ per ſe debilis, aſſidu pro communi ſalute ac regni dignitat ſeriis cogitationibus ac ſtudiis multum debilitabatur, eo minore ſenſu, quo major animo ad ea ferebatur.

M. D. LXXXVIII.

J*Oannes Wierus.* Qui Philoſophicis ſtudiis egregie à pueritia inſtructus, *Henrico Cornelio Agrippæ* (homini comprimis erudito, & magicis ſuperſtitionibus infami, ante L. annos, *Gratianopoli* apud nos defuncto) operam in pueritia navavit, adeo erga præceptorem optime de ſe meritum gratus, ut opus illud, quod diu poſt *Agrippæ* mortem de hujus præſtigioſæ ſcientiæ vanitate luculentum edidit, ex ea occaſione publicaſſe credatur, *Medicinam* magna cum laude fecit.

Theodorus Zuingerus, eadem profeſſione clarus: quam & editis compluribus monumentis illuſtravit. Sed majorem illi famam conciliavit ingens opus, cui *Vitæ humanæ Theatro* titulum fecit. Cujus dulci convictu & colloquio cum *mihi* poſtea *Baſileæ* magna cum animi voluptate frui contigiſſet, animadverti virum ſumma doctrina & rara ingenii elegantia ac candore præditum in digniore ſe opere induſtriam exercere potuiſſe, ſi non majorem nominis ſoceri & popularium ſuorum (qui *ſpiſſæ molis* librorum congerie fere gaudent)

gaudent) quam propriæ laudis rationem habuiſſet.

Bernardinus Teleſius. Qui *Antonium* patruum habuit Philoſophicis ſtudiis celeberrimum, ab eoque *Mediolani* inſtitutus, poſtea *Patavii* majores progreſſus fecit, & *Romam* veniens *Philoſophiæ* ab ipſo deinceps traditæ principium fecit: quam cum viris doctiſſimis, ubicunque eos nanciſci poterat, ingenue communicatam ſemper indies locupletavit, & amicitiam multorum illius Aulæ procerum, ob morum candorem cum ſumma eruditione conjunctum promeruit.

Spero Speronius. Qui *Patavii* in patria, ante LXIV. annos *Philoſophiam vernacula lingua* publice in ampliſſimo illo Gymnaſio profeſſus fuerat: vir multis ſimul naturæ ac fortunæ dotibus quæ ſingulæ in ſingulis valde commendantur, à Deo cumulatus.

Augerius Ferrerius, Medicinam profeſſus; quam & feliciſſime ac ſummo judicio fecit, ſecunda ſemper artis ſuæ fama: ad quam exquiſitam *Aſtrologiæ* & aliarum vulgo minus notarum cognitionem artium adjecerat: tanti à *Julio Cæſare Scaligero* (quo nullum majus huic ſeculo lumen affulſit) æſtimatus, ut nihil fere aliqua meditatione dignum, ſive in ægrotorum perplexis

perplexis curationibus, quæ moram patiebantur, ſive in privatis ſtudiis inconſulto illo moliretur.

Joannes Auratus, primùm pueris Regiis erudiendis admotus, dein & ob ingenii præſtantiam & exactam linguæ utriuſque cognitionem, *in Regio Gymnaſio* diu profeſſor, poſtremo emeritus vitam *regio honorario* ad extremam ſenectutem toleravit. *Poetica* facultate inprimis excelluit; in qua, ut alii ipſo docente multum proficerent, ſedula felicitate effecit. Extant ejus *Carmina* non ab ipſo auctore (etſi id titulus præ ſe fert) ſed à librariis præpoſtera diligentia, cum alieni nominis diſpendio lucrum captantibus, edita: quibus partim aliena, partim quædam etiam ipſius (quæ tamen ille pro ſuis nunquam agnoviſſet) inſerta ſunt. Quæ omnia recenſeri non ſolum tanti viri famæ, ſed etiam literariæ rei intereſt. Quod brevi facturum *Scævolam Sammarthanum* ſperamus; virum, cum ob morum candorem ac ſummam integritatem, tum ob raram eruditionem & excellentem ingenii in hoc genere fœlicitatem *mihi* chariſſimum: qui & ſumma ſtudiorum conſenſione ac neceſſitate cum *Aurato*, dum vixit, conjunctus fuit, & intimos animi ejus ſenſus plane perſpectos habuit: ut minime verendum

ſit,

ſit, ne quicquid in ea re fecerit, propterea in alieno opere ingenioſus fuiſſe videatur.

M. D. LXXXIX.

F*Ranc. Roaldeſius.* Vir in quo pietas & morum candor cum rara doctrina certabant. *Jacobus Cujacius* illum omnis antiquitatis reconditæ locupletem penum appellare ſolitus erat. *Toloſæ* ad multam ætatem laude cum ſumma profeſſus, alienam potius induſtriam juvare, quam proprio nomine inclareſcere voluit, nullis fere editis ſcriptis, cum cottidie ſuper graviſſimis *Juris* Quæſtionibus & *rei antiquariæ* arcanis, coram & per literas à doctiſſimis viris conſuleretur.

Chriſtophorus Plantinus. Qui ſecundum *Manutios*, *Stephanos*, *Frobenios* & *Oporinum*, maxime rem literariam juvit, libris innumeris & inter alia *Bibliis*, *ad Complutenſe exemplar*, ſed longe majore operarum elegantia, auſpiciis *Philippi* Hiſpaniarum Regis editis: quæ editio illi quam glorioſa tam detrimentoſa fuit, præpoſtera Miniſtrorum *Philippi* diligentia: qui pecuniam in id à Rege collatam dum aſperius exigunt, *Plantinum* aliunde pecunia

ab

ab amicis mutuo ſumta jam gravatum, pœne merſerunt.

Joan. Sturmius, *Eloquentiæ* profeſſor eximius, quam doctiſſimis ſcriptis illuſtravit, diu *Argentinæ*, magna cum prudentiæ & eruditionis laude, Scholam moderatus.

Henricus Mollerus, vir in *Hebraicis* doctiſſimus, & magni inter ſuos nominis Theologus.

Martinus Cromerus, inſignis rerum *Polonicarum* ſcriptor, qui patriam & conſilio & monumentis editis plurimis juvit & illuſtravit.

Melchior Guillandinus, egregie literis à puero imbutus, præcipue in *hiſtoria naturali* ingenium exercuit, & in rei herbariæ ac foſſilium cognitione excelluit. Pauca tamen, cum multa expectarentur, ejus extant ſcripta: & inter ea Commentarius *de Papyro* ad C. Plinium editus, in quo multoties virum tantæ exiſtimationis multamen hallucinatum eſſe, eruditiſſimus *Joſ. Scaliger* contrario ſcripto demonſtravit.

Jacobus Zabarella, diu Philoſophiam magna cum laude, in illa toto orbe Chriſtiano celeberrima *Academia Patavina* profeſſus, edidit complura in *Ariſtotelem* ſcripta.

Andreas

Andreas Dudithius, majore præconio dicendus; vir natalium claritate, ingenio omnium ſcientiarum genere exculto, judicio, rara Latine ſcribendi dicendique facultate, in negotiis explicandis prudentia ac ſollertia præſtans; adhæc totius corporis forma, geſtu & oris renidentis gravitate conſpicuus: comitate, vitæ innocentia, omnium, qui unquam eum viderunt, gratiam promeritus. Tantus vero *Tullianæ eloquentiæ* ſive admirator ſive ſectator fuit, ut totum *Ciceronem* ter propria manu deſcripſerit. Magnas legationes ſub *Ferdinando* & *Maximiliano*, atque etiam *Rodolfo* ſumma fœlicitatis & prudentiæ laude obivit. Tantas tamque laudabiles animi dotes *in Religione levitas* obſcuravit. In eo autem fluctuationis ſalo hærens, hoc temperamentum ſervabat, ut nemini, qui viam veritatis ac ſalutis pectore non ficto aut ambitioſe rimaretur, gravius ſuccenſendum putaret: neque eos qui in religionis quæſtionibus hodie tantopere exigitatis erroneam opinionem tuerentur, modo turbulenta abeſſet pertinacia, pœnis atrocioribus dignos cenſeret. Qua de re contrariæ extant luculentæ Theodori Bezæ & ipſius Epiſtolæ.

Ludovicus Guicciardinus, *Jacobi* F. *Franciſci* celeberrimi & hominum prædicatione digniſſimi

digniſſimi Hiſtoriarum ſcriptoris N. ipſe *Belgii accuratiſſima deſcriptione* optime de illis provinciis, in quibus conſenuit & mortalitatem exuit, meritus.

M. D. XC.

FRanciſcus Hotomanus. Qui literis egregie inſtructus cum *Juri Civili* operam Aureliani dediſſet, ob religionis cauſſam patria profugus *Lanſannæ* primum docuit, variis editis *de Jure* & aliis ad antiquitatis & politioris literaturæ illuſtrationem toto vitæ tempore operibus. Quæ ſimul poſtea *Jac. Lectius J. C.* ſicuti ab autore paullo ante mortem recognita ac digeſta erant, publicavit.

Jacobus Cujacius, *Toloſæ* natus, rarum non ſolum *Galliæ*, ſed univerſi *Chriſtiani orbis*, in quo literæ & Juriſprudentia vigent, *ornamentum*, à ſummis Juris conditoribus *Interpres primus & ultimus*; cui, quicquid puræ nativæque lucis ei ſcientiæ undecunque acceſſit, ætas hæc habet & poſtera debitura eſt. Huic rara felicitate (quod vix aliis poſt mortem datur) contigit, ut vivus videnſque laude, quam meruerat, frueretur; & in Foro ac ſubſelliis (ubi

(ubi purior Juris veteris ſcientia, quam ille profitebatur, à *Pragmaticis* noſtri minore in pretio habetur) cum alii peculiari quiſque nomine ſuo citentur, ipſe per eminentiam *Juriſconſulti* nomine appellaretur. Brevi ſtatura fuit & corpore compacto ac quadrato, nullis fere morbis toti vita (quam continuis & improbis ſtudiis fatigavit) conflictatus: tantumque importuno ſingultu interdum vexabatur: quem ceſſatione aliqua & hilariore inter diſcipulos convictu tranſigebat. Tam firma valetudine fretus hanc ſortem ſibi divina benignitate concedi optavit, & vero ſperavit; ut octogenarius integris adhuc mentis & corporis viribus frequenti auditorii juventuti prælegere poſſet: quod *Philippum Decium* (qui Piſis ante XXC. annos docuit) feciſſe meminerat. Eâ fiduciâ divinum *Obſervationum Opus*, cujus ſinguli Libri XL. capitibus abſolvuntur, ad XL uſque libros perducere decreverat, eum que ſibi vitæ & ſcribendi finem præſcripſerat. Verùm Civilium bellorum fœda ſub orta tempeſtate, cum vir, ut profeſſione ſic moribus, juris & æqui obſervantiſſ Se ad cædem oculis deſignari videret, mœrore confectus obiit.

Gul. Saluſtius Bartaſſius. Qui nobil familia in *Auſciis* natus, militaribus ſtudii

à puero innutritus, eorum feritatem dulci Muſarum conſortio ita temperavit, in eaque facultate tam feliciter excelluit, ut quanquam vitio nationis à puritate Gallici ſermonis alienus, & inter arma & tubas procul à doctorum commercio adultus, *Hebdomade* illa toties recuſa, & ab aliis Latinè & Italicè certatim expreſſa, perilluſtre inter hujus ſeculi poetas nomen meruit, proximumque à *Ronſardo* noſtro locum tenere à multis exiſtimetur.

Robertus Garnerius, in *Cænomanis* natus, poetica & ipſe facultate clarus; quam in Cothurno Tragico præcipuè exercuit, editis IX. *Tragædiis*.

Jo. Bapt. Benedictus. Fuit excellens *Mathematicus*. Unicam filiam *Ludovicam* nomine habebat, quam turbato ordine extulit, cum ejus triſtem obitum multo ante prædixiſſet. Latine fere neſciebat; & cum emendicato calamo in ſcribendo egeret, *Franciſci Mariæ Vialardi* fere opera uſus eſt. Ejus ſunt, quæ contra *Silvium Pellum de proportione* ſcripſit: *Phyſicæ*, item *Mathematicæ ſpeculationes*: *Gnomonica*: in qua, *Sclaria* Analemmate ſuo dignitati priſtinæ reſtituiſſe creditus eſt. Quæ omnia publicata ſunt: reliquit & multa non edita, magno Reip. bono olim lucem viſura.

Jaſon Denores Cyprius, & nobilitate generis & eruditione clarus, XIII. totos annos moralem Philoſophiam in *Patavino* Gymnaſio profeſſus. Inter alia, quæ ſcripſit, cùm de Poetica diſſerens, *Tragicomœdias Paſtorales*, quæ hodie inter Italos uſurpantur, tanquam monſtra quædam & nullo veterum exemplo, contraque poeticæ priſcæ leges ab imperitis rei antiquariæ introducta exagitaſſet; *Baptiſta Guarinus* lectiſſimus Eques Ferrarienſis (qui ſub id *Paſtorem fidum* magno plauſu ubique in Italia exceptum ediderat) eum ſermonem ad injuriam ſuam pertinere exiſtimans, defenſionem ſub nomine *Verati* publicavit.

Julius Alexandrinus, Qui *Medicinam* fœliciſſime ſub *Cæſaribus* fecit, & multa ſcripſit: *Maximiliano* autem valetudinario principi cariſſimus fuit, ab eo ampliſſimis honoribus donatus.

Flaminius Nobilius, Philoſophiæ cultioris peritiſſimus, & extrema ætate Theologiam profeſſus, operâ egregiè navatâ in Latinorum *Bibliorum à Sixto* V. procuratâ editione.

Hieronymus Zanchius Italus. Scripſit multa, quæ profundæ in *Theologicis* ſtudiis eruditionis fidem faciunt: quorum partem, dum vixit, in lucem dedit, partem

filii,

filii, quos plures reliquit, poſt mortem ejus publicarunt: ſummamque in ſcribendo moderationem ſervavit, & à ſciſſura olim ſarcienda minime ſe alienum oſtendit. Annum quippe agens LXX. *Fidei Confeſſionem* ad Ulixem Martinengum Comitem Barchenſem & patricium Venetum ſcripſit, & tam ſuo quàm familiæ propriæ nomine (ſic enim titulus præfert) edendam curavit. Qua proteſtatur, "ſe à "Romana Eccleſia non ſimpliciter & in "omnibus defeciſſe, ſed in illis duntaxat "rebus, in quibus ipſa defecit ab Apoſto- "lica, atque adeo *à ſeipſa* veteri & pura "Eccleſia: neque alio diſceſſiſſe animo, "quàm ut ſi correcta ad priorem Eccleſiæ "formam redierit, ipſe quoque ad illam "revertatur, & communionem cum ea in "ſuis porrò cætibus habeat: quod ut tan- "dem fiat toto animo Deum comprecari. "Quid enim pio civi optatius, quàm "ut ubi per Baptiſmum renatus eſt, ibi "etiam in finem uſque vivat, modo in "Domino?

Nicodemus Friſchlinus. Qui cum ingenio, nec mediocri ad *Poeticam* facultate & *Aſtronomicæ* rei ſcientia valeret, vita ſolutiore & impotenti blaterandi libidine, non ſolum famam literis quæſitam obſcuravit, ſed fortunam ſuam omnino

evertit, ac poſtremo indignum vita litera-ria exitum habuit.

Fr. Salinas, vix decennis oculorum uſum amiſit, cum *Didymo Alexandrino* quadantenus ob id comparandus: quippe indole innata fretus, dum orbitati ſolatium quærit, tantum valuit, ut non ſolum exactam utriuſque linguæ cognitionem ſit adeptus, ſed etiam in *Mathematicis* artibus maxime excelluerit; ac præſertim in *Muſica*; de qua eruditiſſimos libros reliquit, qui tanti à peritis harum rerum fiunt, ut aliunde potius quàm ab hominis induſtria profecti credantur. Inter hæc & *Poeticam* excoluit, & ex *Martiale* Hiſpano ipſe Hiſpanus quædam feliciſſimè lingua vernacula tranſtulit.

Ambroſius Morales Cordubenſis, in literis humanioribus & antiquitate patria indaganda egregie doctus. *Compluti* oratoriam profeſſus eſt, & libris editis *Hiſtoriam patriam* valde illuſtravit.

M. D. XCI.

J*Ac. Amiotus*, humili loco *Meloduni* patre *lanio* natus, ob magnam eruditionem *C.r li* IX. & *Henrici* III. pueritiæ erudiendæ appoſitus, & ab iiſdem admodum

dum opimis ſacerdotiis ditatus, ac *Epiſcopatu Autiſſiodorenſium* & *magni Eleemoſynarii* dignitate ornatus. Huic *Heliodori Æthiopica*, & *Longi Pœmenica* vernacula lingua feliciſſime expreſſa debemus : quanquam ſuppreſſo interpretis nomine edita ſunt. His præludiis periculum ingenii fecit, quod in majorum vigiliarum operibus poſtea exercuit, *Diodoro*, ac præcipue *Plutarcho*, licet majore plerumque elegantia quàm fide, *Gallice* redditis.

Antonius Chandeus. Qui primum *Zamariel*, dein *Sadeël*, nomine ex Hebraico detorto dici voluit, antiqua nobilitate in *Seguſianis* ortus. Scribendo ſeu docendo totos XXXVI. annos inſumſit, inter ſuos magno in pretio habitus. In quo præter gentis nobilitatem, oris venuſta facies, eruditio, eloquentia cum ſingulari modeſtia certabant.

Hugo Donellus, clariſſimus *Juris* interpres : eo minore fama deceſſit, quod *Cujacii* famæ voce & ſcriptis obſtrepere tota vita pro ludo habuerit.

Adolphus Metkercus, patricius *Brugenſis*, vir literis egregie inſtructus : qui cum per eas inclareſcere cæpiſſet, æſtu motuum, qui *Belgium* concuſſerunt, abreptus, totam vitam legationibus obeundis ac negotiis tractan-

dis, *Ordinum* primarius conſiliator conſumſit.

Victor Giſelinus. Qui *Lovanii* cum *Juſti Lipſio* & *Jano Lernutio* prima in literis feci ſtipendia, & inde ſimul in Sequanos *Dolam* profecti ſunt. Ipſe in ea urbe Doctoris Medici cepit inſigne, anguſtia rei domeſticæ preſſus, & à *Lipſio* luculenta oratione laudatus eſt: otio & Muſis quam arti ſuæ addictior: cujus rei fidem fecerit vel *Ovidiana Metamorphoſis* tanto ſtudio ac diligentia edita. In *Prudentio* poeta Chriſtiano, quem & caſtigatiorem edidit, majora commentatus eſt, quæ non perfecit. Partem enim *Jani Lernutii* fidei commiſit.

Anton. Carafa Card. Vir pietati & ſtudiis devotus, *Juri canonico* emendando, decretalibus Epiſtolis colligendis & *Bibliorum* Græcorum ac Latinorum, quæ Sixti V. auſpiciis facta eſt, editioni præfuit: & cum in *Conciliis* Græcis ac Latinis concinnandis laboraret, morte præcipitata gloriam præreptam *Friderico Borromæo* Cardinali ſuarum virtutum æmulatori tranſcribit.

Laurentia Strozzia, meruit ſive moribus, ſive eruditionis in hoc ſexu raræ præſtantia, ut quanquam latere voluerit teſtimonio noſtro innoteſcat. Quæ cum vitam

religioſam ſeptennis voviſſet, Græcam Latinamque linguam in illa ſolitudine apprimè didicit; & *Hymnos Latinos* in cunctos feſtos dies juxta Eccleſiæ Romanæ uſum, & *Horatii* imitatione fœlicitate mira panxit.

M. D. X. II.

AUgerius *Giſlenius Busbequius*, vir eruditione, rerum agendarum peritia, candore & probitate inſignis: qui unam atque alteram legationem ad *Portam Othomanicam* ſub *Ferdinando Cæſare* magna ſua cum laude geſſit, & elegantiſſimis ac lectu jucundiſſimis *Epiſtolis* explicavit. Ex quibus quamplurima in *Annales meos* me tranſcripſiſſe ingenue profiteor.

Jo. Vincentius Laureus, *Patavii* literis operam dedit, ubi utriuſque linguæ cognitione ſibi comparata, ad *Philoſophiæ* & *Medicinæ* ſtudia eadem ingenii felicitate ſe contulit, in qua plurimum excelluit. Familiaritate uſus *Hugonis Boncompagnii*, meruit ut (dulci honeſtiſſimæ inter ipſos amicitiæ animum olim ſubeunte recordatione) ab eo poſtea Pontifice creato in Collegium Card. cooptaretur. Magni pretii *ſupellectilem* omnem Congregationi ægris inſervi-

entium legavit, ut qui ex ſcientia ægroto: curandi prima fortunæ incrementa ceperat: eoſdem hæredes haberet.

Michael Montanus, *mihi* ſtudiorum & voluntatum conſenſione conjunctiſſimus: Vir libertatis ingenuæ: quam *Conatus* ejus (ſic enim immortalia ſui ingenii monumenta indigetavit) ad omnem poſteritatem teſtabuntur.

Fridericus Furius Cæriolanus. Qui cum prima literarum ſtipendia *Lutetiæ* feciſſet, inde *Lovanium* profectus cum *Bononia Siculo* Theologiæ profeſſore *de Bibliis* in vernaculam linguam vertendis acri diſceptatione contendit, eamque in ſcripto comprehenſam in Germaniam profectus publicavit, atque ob id cenſoriæ notæ poſtea acumine perſtrictus eſt. Scripſit & *de Conſiliis*, & *de Conſiliarii officio*.

M. D. XCIII.

L*Atinus Latinius*, ultimum gentis Latiniæ caput; qui ſacris veterum *Patrum* libris emendandis, ac præcipuè *Tertulliano* ad MSS. codices recognoſcendo operam tota vita navavit.

Joannes Leunclaius, *Juris* Rom. Græcique conſultiſſimus, & Rerum *Turcicarum* apprime

apprime peritus: ad quas linguæ ipſius Byſantinâ peregrinatione comparatam cognitionem, exactam ultimæ Hiſtoriæ Græcæ lectionem, & acre ac admirandum judicium attulit. Quod non ſolùm in ſcriptis ab ipſo, dum viveret, publicatis, ſed in iis quæ poſt mortem ejus publicata ſunt elucet. Non ſolum ſui, ſed & *Conſtantinopolitanæ Hiſtoriæ*, cujus ſpem fecerat, incredibile deſiderium reliquit.

M. D. XCIV.

F*Ranc. Foxius Candala*, longe illuſtriſſima familia natus, ſed eruditione ac moribus multo illuſtrior. Qui modicam in literis inſtitutionem, feſtinata honorum prenſatione, jam in ipſa pueritia interruptam ſuopte ingenio ſupplevit: & quæ vix alii optimis præceptoribus præeuntibus percipiunt, inſita ad artes ac præcipuè Mathematicas perdiſcendas natura facili ita in teneris annis hauſit, ut earum amorem ac ſtudium toto longiſſimæ ac honorificentiſſimæ vitæ curſu nunquam intermiſerit, & in illis multa adinvenerit, atque ad veterum ſcita ingenii facilitate addiderit: ultimo elogio ſummam pietatem & caritatem non ſolum erga genus humanum ſed

etiam

etiam erga literas teſtatus, cum & in *Anti-doti Salutaris* à ſe reperti confectionem ne ſumtui parcituri deterrerentur, & in Mathematicam profeſſionem Burdigalæ inſtitutam annuum vectigal legavit. Opera ejus, quamdiu orbis ſtabit, durabunt: Et imprudens ſim, ni tanti nominis commemoratione immenſis laboribus noſtris decus addi ſperem.

Plautus Bencius. Vir candidis moribus ac miti ingenio, magnatibus ac literatis æque gratus; qui *M. Ant. Mureto* noſtrati operâ Romæ navaâ tantum *Lati*næ ſcribendi facultate ſive verſibus ſive ſoluta oratione valuit, ut digniſſimus tanto præceptore diſcipulus haberetur. Poſtea ſodalitio *Jeſuitico* nomen dedit; & *Plauti* quod parentes indiderant, nomen in *Fran-ciſci* mutavit, & elegantiſſimis *orationibus* ac *verſibus* in ea ſocietate editis opinionem de ſe conceptam ſuperavit.

Claudius Puteanus. Qui à puero ſub optimis Magiſtris literis operam dedit. Inde *Jus Civile* ſub principe Juriſperitorum *Jacobo Cujacio* didicit, & variis in peregrinationibus doctiſſimorum toto orbe virorum familiaritate uſus *Urſini, Victori*, *Manutii, Sigonii*, ipſorum teſtimoniis meruit, ut primas inter literatos teneret, honorificè ubique in eorum ſcriptis appella-

tus

tus. Nam nihil ſcripſit, judicioque peracri, quo in cenſendis aliorum ſcriptis plurimum valebat, potius alienæ gloriæ quam propriæ ſervivit. Demum in ordinem ampliſſimum cooptatus, ut in literatorum conſeſſu, ſic in illo ſenatu principem locum facile tenuit, cunctis ejus incorruptam probitatem, in enodandis Juris Quæſtionibus profundam doctrinam, in ſolvendis litium tricis ſollertiam ſtupentibus.

Gerardus Mercator. Qui *Silvæ-Ducis* ſub Georgio Macropedio primis literarum rudimentis initiatus, poſtea *Lovanii* Philoſophicis ſtudiis ac Mathematicis dein artibus ſe totum mancipavit: & admodum juvenis ad ſculpendas *Tabulas* animam applicuit, *Gemma Friſio* præceptore & auctore. *Claudii Ptolomæi Tabulas* reſtituit ac elegantiſſime deſcripſit. Cumque de edendis *totius orbis Tabulis* jam à ſe elaboratis cogitaret, cognito *Abrahamum Ortelium* idem opus urgere, inchoatum laborem inhibuit, donec *Ortelius* exemplaria omnia ſua diſtraxiſſet, ne aut induſtriæ aut commodis viri amiciſſimi præcipitata ſuorum editione officeret. Poſtea jam inclinata ætate, ad Theologica ſtudia animum adjecit: & *Harmoniam Evangelicam* & alia in ſacros libros conſcripſit: cum *Chronologiam* antea ſcripſiſſet ad Solis & Lunæ curſum exactiſſime

actiſſime putatam. Quam *Onufrius Panuinus* harum rerum acerrimus judex tanti fecit, ut omnibus ab aliis ubicunque editis præferre non dubitaverit.

Orlandus Laſſus, rei *Muſicæ* præſtanti ſcientia noſtra ætate clariſſimus. Is, fatet excellentium Symphoniacorum, adhuc puer ob vocis ſuavitatem aliquoties plagio raptus. Poſtea à *Carolo* IX. Rege magnis præmiis invitatus, ut Muſici chori ſui quem generoſus princeps circa ſe ſemper lectiſſimum habebat, magiſterium ſuſciperet, cum in eo eſſet, ut familiam & fortunas ſuas in *Galliam* transferret, ſuperventu mortis Caroli, de via, in quam jam ſe dederat, revocatus, rurſus quam *Alberto* parenti (*Boiariæ* Duci) eandem *Guilielmo* ejus filio operam addixit: & *Cantionibus harmonicis* tam ſacris quam profanis omnium linguarum paſſim XXV. annorum ſpatio editis celebratiſſimus fuit.

Cornelius Bonaventura Bertramus. *Genevæ* linguam Hebraicam publice docuit, ac *Theſaurum Santis Pagnini* magna acceſſione ex obſervationibus *Joannis Merceri*, *Cevallerii*, ac ſuis locupletatum edidit: nec non & *Hebraicæ* linguæ & *Arameæ* comparationem: & *de politia Judaica* Commentarium, qui ex omni-

buſ

bus ejus operibus maxime commendatur. Poſtea *Lucubrationes Frankentalenſes* publicavit.

M. D. XCV.

L*Ævinus Torrentius*, patria *Gandenſis*. Qui cum literarum tyrocinium in pueritia *Lovanii* feciſſet, *Bononiæ* Juris Civilis & melioris antiquitatis cognitionem non vulgarem adeptus eſt; doctiſſimorum virorum, qui tunc in Italia florebant, *Patavii*, *Romæ*, *Venetiis* conſuetudine uſus, ingeniumque in pangendis verſibus præcipue exercuit. Poſt *Franciſcum Sonnium* primum *Antuerpiæ* Epiſcopum ea dignitate ornatus eſt.

Torquatus Taſſus. Vir admirabili ac portentoſo ingenio; qui inſanabili in adoleſcentia *furore* correptus, nihilominus per dilucida intervalla, tanto judicio, elegantia, ac caſtiſſimo ſtylo plurima & ſoluta & pedibus aſtricta oratione ſcripſit: ut *miſericordiam*, (qua plerique ejus vicem proſequebantur) tandem in *ſtuporem* verterit; dum furore illo (qui in aliis mentes efferat aut hebetat) ingenium ejus veluti *defæcatum*, in rebus inveniendis expeditius, inventis apte digerendis acutius,

acutius, & ſententiarum gravitate ac ver... borum delectu ornandis copioſius à morbo ... ſurgit; & quod ſaniſſimus quiſque vi... ſumma cura ac labore per otium extun... deret, ipſe poſt violentam mentis emot... agitationem ſponte ac felicitate mira per... ficit: ut non alienatione mentis per... culſus, ſed æſtro divino percitus vi... deretur.

Reinerus Reineccius. Qui *Syntagmati genealogico, ac hiſtorico* ſumma diligentia a... fide concinnato aliiſque ſcriptis magnam gratiam à ſtudioſis inivit.

Michael Neander. Qui in *Isfeldienſi* Schola totos XL. annos trium linguaru... cognitione clarus docuit.

Valens Acidalius, adoleſcens ſumm... ſpei & eruditionis: qui poſt *Italicam* pe... regrinationem morbo familiari, quem e... nimiis vigiliis in adornandis *Plautinis di... vinationibus* contraxerat, acerba mort... deceſſit.

Gulielmus Whitakerus, magni nomini inter ſuos Theologus: qui *Juelli* Sari... berienſis ſive imitatione ſive æmulatione cum *Edmundo Campiano*, *Joanne Duræ... Thoma Stapletono*, aliis, totâ vitâ ſcripti... diſputavit.

Philippus Nerius. Qui ſecundâ ſanct... tatis vitæ famâ *Romæ* diu vixit; *Congrega...*

tionem

tionem Preſbyterorum oratorii fundavit; *Cæſari Baronio* ex eodem ſodalitio ſacerdoti Annalium Eccleſiaſticorum adverſus Magdeburgicorum Theologorum Centurias ſcribendorum auctor fuit. Ejus vitam ſcripſit *Ant. Gallonius.*

M. D. XCVI.

F*Ranc. Toletus*, *Cordubæ* (utriuſque *Senecæ* cunis nobiliſſima *Bæticæ* civitate) natus. Qui animi virtutibus & ſedula inſtitutione, quod ipſi à natalibus deerat ſupplevit, Salmanticæ brevi magnum nomen adeptus: ita ut *Philoſophiæ profeſſor* prima adoleſcentia fuerit, quod non niſi jam ætate provecta alii conſequuntur. Poſtea pietatis ſtudiis cum ſe totum devoviſſet, *Jeſuitico* ſodalitio nomen dedit, & *primus* ex ea ſocietate in Collegium *Cardinalium* cooptatus eſt. Scripſit multa: quorum præcipua ſunt, quæ in *Ariſtotelem*, deinde in *Joannem*, *Lucam* & *Epiſtolam ad Romanos* edita ſunt. *Conciones* ab eo habitæ, & ſcriptis poſtea mandatæ, nondum lucem viderunt.

Petrus Angelius, variis peregrinationibus in adoleſcentia per *Græciam* & *Aſiam* exercitatus, & poſtea *Piſis* complures

anno

annos in florentiſſimo Gymnaſio huma-niores literas profeſſus. *Poetica* præcipua excelluit, & *Cynegetica* ejus ac *Syriaca* merito inter complura alia egregia ex-cellentis illius ingenii monumenta com-mendantur.

Fridericus Sylburgius. Qui quam plu-rima veterum, præſertim *Græcorum*, ſcripta partim jam edita, denuo recognita, ac variis lectionibus, notis indicibuſque illu-ſtravit; partim primum ipſe *ſumma cura* adhibita publicavit: eoque nomine mag-nam ab omnibus, qui rei literariæ conſul-tum cupiunt, & à poſteritate non ingrati inivit gratiam.

Janus Duza F. Juvenis admirabili in-genio, excellenti doctrina cum rara morum ſuavitate conjuncta præditus, cum ex pere-grinatione longinqua rediiſſet, quaſi *in portu naufragium* fecit, anno ætatis XXIV ereptus.

Nicholaus Vignerius, *Medicus*. Inter Philoſophiæ & præſtantiſſimæ illius ſcien-tiæ, in qua feliciter excelluit, ſtudia præ-cipuam habuit Hiſtoriæ omnis & tempo-rum ad exactum calculum putatæ rationis cognitionem: & jam ante *Onufrii Pa-nuini* & *Caroli Sigonii Faſtos* editos illu-ſtrandæ antiquitati Rom. eandem curam impenderat, ab iis interdum diverſa ſen-

tiens

tiens. Et tamen cum illi prævertiſſent, ne actum agere videretur, ab iis edendis, qua erat modeſtia abſtinuit: & *de Faſtis* Commentarium vernacule ſcriptum, quo tantum quoſdam eorum annos in antiquitate controverſos diſcutit, publicare ſatis habuit. Multa præterea illuſtrandæ *Hiſtoriæ* ſcripſit, ſed inter alia inſigne extat *opus Chronologicum*: & *Eccleſiaſtica Hiſtoria* Auctori poſthuma.

Joan. Bodinus, in *Andibus* natus, & puer (ut quidam certo affirmarunt) in *Carmelitarum* Cœnobio vitam religioſam profeſſus, dein voto immatura ætate facto ſolutus, gnaviter literis operam dedit; linguarumque non vulgari peritia ſibi comparata, omnium artium circularem ambitum animo ingenti complexus eſt. *Oppiani Cynegetica* eleganter Latine ac ſcite vertit, & doctiſſimo *Commentario* interpretatus eſt. Poſt *methodum Hiſtoricam*, & *de re monetaria* accuratas diſſertationes, Opus magnum *de Repub.* Gallice publicavit. In quo ut omni ſcientiarum genere non tincti ſed imbuti ingenii fidem fecit: ſic nonnullis, qui recte judicant, non omnino ab oſtentationis innato gentis vitio vacuum ſe probavit. Poſtea & *Dæmonomaniam*, & *Naturæ Theatrum* publicavit.

Anutius Foeſius, *Lutetiæ Pariſiorum* po… utriuſque linguæ exactam peritiam, & Philoſophiæ decurſum curriculum, *Medicæ Laureæ* ſumſit Inſignia & XL. annos Medicinam ſummæ peritiæ ac felicitatis laude fecit. *Hippocratem* opus multarum vigiliarum aggreſſus, Græca ad MSS. exemplaria & pleraſque editiones contulit, & exacto ſtudio elaboratam verſionem & Commentarios addidit.

Q. Septim. Florens Chriſtianus, ſic dictus, quod numero *quintus* ex com… pluribus liberis *ſeptimo* menſe natus eſſet: utriuſque linguæ peritia & *verſuum* iiſdem linguis pangendorum laude cum priſcis ipſis comparandus: adhæc ingenio excelleſo & liberali præditus. Pleraque ſcripſit Græcè & Latinè, nec non & vernacula lingua. Quorum majorem partem apud *Claudium* filium adhuc latent, aliquando in lucem magno ſtudioſorum & elegantiorum ingeniorum bono viſura.

Petrus Pithæus. Vir noſtra ætate *maximus*, ſive *probitatem* morum & veram nec fucatam *pietatem*, ſive *ingenium* excellens, exactamque & omnium rerum, quas perſpectas habuit, (habuit autem plus quàm alius quiſquam multis retro ſeculis) reconditam *cognitionem*, & tum in ſuis tum in alienis cernendis acre & ab omni livore

purum

purum *judicium* ſpectes. Nemo melius unquam *unum* quempiam Auctorem novit, quam ipſe *omnes* antiquos utriuſque linguæ ſcriptores, quos ad unum legerat, ad vetera contulerat exemplaria, & concoxerat. Nemo privata & domeſtica negotia exactius tenuit, quam ipſe *Gallicam* externamque Hiſtoriam, origines populorum, deſcriptiones temporum, ſucceſſiones familiarum, bella, fœdera, conventiones, vel exterorum inter ſe vel nobiſcum geſta, leges, mores, conſuetudines provinciarum, ſingularumve urbium. Quarum omnium rerum à teneris annis indefeſſo labore ſibi perfectam notitiam tum ex vulgatis libris, tum etiam ex bibliothecis antiquis, archivis regiis, Senatûs, Rationalium, Urbium, Monaſteriorum comparaverat: Inſtrumentorumque ipſorum atque Actorum bonam partem *propria manu* deſcripſerat. In *Jure* autem Civili Romanorum ad illud faſtigium pervenerat, ut de eo celeberrimoque ejus præceptore *Jac. Cujacio* dici jure potuerit, *Hunc diſcipulo præripuiſſe ne primus Juriſconſultus eſſet, illum præceptori ne ſolus.* Præter innumera veterum ſcripta è tenebris, dum inter nos degeret, primum eruta, aut meliora publico data, moriens reliquit *Conciliorum Gallicorum* diligenter conquiſitorum ac digeſto-

rum collectionem *Franciſci* fratris viri doctiſſimi fidei commiſſam. Incomparabilis amici morte, quicum partiri curas, & non ſolum de ſtudiis, ſed etiam de Rep. conſilia communicare conſueveram, cœptæ *Hiſtoriæ* penſum protinus è manibus excuſſerim abjeciſſemque prorſus; niſi tanti viri & de me ac patria tam bene meriti memoriæ hoc debere exiſtimaſſem, ut quod *illo auctore* inchoaveram ad publicam utilitatem (cui noſtram in ea parte induſtriam prodeſſe olim judicabat) quamvis tanto *adjutore* deſtitutus, aliis undecunque (quæ ab illo ſolo ab initio ſperaveram) conquiſitis ſubſidiis ad exitum tandem perducerem.

M. D. XCVII.

G*Ilbertus Genebrardus.* Qui diu literas *Hebraicas* magna frequentia in Regio Auditorio *Lutetiæ* docuit: in ſcriptis ſuis, quæ complura & multijugæ eruditionis plena evulgavit, iniquior & acerbior, & *vita* quam *ſtylo* temperatior creditus.

Suffridus Petreius. Qui veterum *Græcorum* ſcriptis in *Latinum* vertendis animum applicuit, & poſtea à *Friſiæ Ordini-*

bus

bus invitatus, origines, colonias, nobilitatem, libertatem, jura gentis ſuæ illuſtranda ſuſcepit. In quibus altius repetendis dum admiſſis *fabularum* figmentis nimium ſtylo indulget, multorum reprehenſiones incurrit: ut *Uboni Emmio* (qui eandem provinciam ſumma fide ac admiranda ſimplicitate poſtea executus eſt) potius lampada tradidiſſe, quàm ei in ſcribenda hiſtoria patria præluxiſſe videatur.

Gabriel Palæotus Card. *Juris Civilis* ſcientia, ac *Theologicis* ſtudiis, vitæ ſanctimonia, morum gravitate inſignis; ſcriptis etiam in illa fortuna editis ad poſteritatem egregium nomen promeritus.

Aldus Manutius. Cujus majores tantum rei literariæ contulerunt, quantum ſuperiorum temporum barbaries illi abſtulerat: ipſe *Bononiæ* literas humaniores magna frequentia profeſſus eſt, & editis tam propriis quam paternis ad omnem æternitatem victuris monumentis, longe maximam ab omnibus gratiam meruit.

Fr. Patricius. Qui literis Græcis & Latinis egregie inſtructus ad Philoſophiæ ſtudia animum applicuit: ſed dum ex ingenio ſuo natas & à communi plerumque ſenſu abhorrentes ſententias in ſcriptoribus interpretandis conſectatur, à pleriſque

reprehenſus, & in *Peripateticis diſcuſſionibus*, ac nova *de Univerſis* Philoſophia, complures adverſarios habuit. Et *novam Philoſophiam* quidem cenſura notatam paullo ante mortem retractavit.

Fran. Raphelengius, *Chriſt. Plantini* gener; qui in Typographica cum egregiam ſub ſocero operam diu navaſſet, relicta *Antuerpia*, *Lugdunum Batavorum* conceſſit, & linguarum Orientalium (vel teſte *Scaligero*) valde peritus, etiam *Arabicam* publice magna cum laude profeſſus eſt: de qua *Lexicon poſthumum* ab eo dum viveret, ſumma cura & labore compoſitum prodiit.

Hier. Commelinus, rem literariam multum juvit, editis tum *veterum Græcorum* plurimis nunquam antea editis monumentis, tum *Athanaſio* inprimis, & *B. Jo. Chryſoſtomi* magna operum parte, in quibus & propriâ induſtriâ multum contulit.

M. D. XCVIII.

BEnedictus *Arias Montanus*, *Linguæ ſanctæ* apprime peritus ac ſumme pius: *Bibliis Complutenſibus* elegantiore forma recudendis à *Philippo* deſtinatus, egregiam

egregiam admodum operam in eorum editione *Antuerpiæ* navavit.

Abrahamus Ortelius. Qui rei *Geographicæ* ab ineunte ætate ſtudioſus maxime eam partem nulli labori aut ſumtui parcens illuſtravit: neque ob id peregrinationes longinquas ſuſcipere, ac multoties tota vita repetere recuſavit: edito pulcherrimo *Orbis terrarum Theatro*, & renovata antiquorum locorum per *Tabulas* propria induſtria eleganter depictas memoria: *Synonymorumque* ingenti opere edito.

Joachimus Camerarius, *patris* ſcriptis colligendis & edendis, & arte ſua & conſilio non ſolùm principes viros, ſed & amicos & probitatis ac eruditionis nomine ſibi commendatos pleroſque tota vita demeruit.

Dominicus Lampſonius. Qui in *Pictura* & *Poetica* ſe pari felicitate exercuit; & ut vicem *Lamberto Lombardo* præſtantiſſimo pictori, (quo Magiſtro in ea arte uſus erat) redderet, ejus *vitam* accuratiſſime deſcripſit.

Henricus Stephanus Roberti, cui tantum res literaria debet, F. *Lutetiæ Pariſiorum* natus: qui patris æmulatione cum ſcriptoribus *Græcis* edendis & caſtigandis ſedulam operam navaſſet, tandem & penum am-

ampliſſimam linguæ *Græca* dedit, de ſu[i]
poſteraque ætate ob id optime meritus.

M. D. XCIX.

P*Aulus Peruta* patricius *Venetus*. Vir rara in explicandis negotiis ſolertia & eloquentia: quas virtutes variis *legationibus*, & *ſcriptis* (quæ magno in pretio inter prudentiæ Civilis ſectatores merito habentur) conſignavit.

Joſephus Zarlinus, *Muſica* artis ſcientia, quam doctiſſimis illuſtravit *Commentariis*, clariſſimus.

Alfonſus Ciaconus, rei antiquariæ peritiſſimus, & ſecundum *Petrum Ciaconum Toletanum* cognominem potius quam gentilem ſuum, ſuæ *Hiſpaniæ* magnum lumen.

Garſias Loaiſa, in ſacræ Hiſtoriæ veritate indaganda admodum diligens, & *Conciliorum Hiſpaniæ* collectione edita magnam inter ſuos laudem conſecutus, & ut pueritiæ *Philippi* III. erudiendæ apponeretur ob id promeritus.

Jo. Levineius. Qui veſtigiis avunculi (*Levini Torrentii*) inſiſtens, rem literariam non mediocriter diligentia ſua adjuvit, & in *Plantiniana* Bibliorum editione

Græca

Græca cum *Guiliel. Cantero* ſedulam operam navavit.

M. D. C.

F*Ulvius Urſinus.* Vir *Græcè Latineque* doctiſſimus, ac purioris *antiquitatis* indagator diligentiſſimus: qui complura *veterum* utriuſque linguæ ſcriptorum *monumenta*, aut primus edidit, aut edita dedit meliora. Plurimas lucubrationes *Antonii Auguſtini* ſua induſtria publicatas illuſtravit.

Anton. Ricobonus, *Patavii* diu humanarum literarum & *Rhetoricæ* præcipue profeſſor: qui multa in eo genere ſcripſit, & *Patavini Gymnaſii Hiſtoria* diligenter collecta non mediocrem à ſui Collegii ſodalibus gratiam meruit.

Conradus Daſypodius, nobilis artium *Mathematicarum* profeſſor: quas editis *Græcis* pleriſque nondum vulgatis autoribus illuſtravit.

Carolus Utenhovius, *Gandavi* patricia familia natus, & tota fere vita vagus; ſed in literis & poetica conſtans. In *Dionyſiaca Nonni* (in quibus multum laboravit) quæ habebat, aut pertæſus operis, aut ab aliis præventus, cum mag-

nam de iis ſpem concitaſſet, non abſolvit.

Petrus Faber. Qui ad clarum familiæ decus probiſſimos mores & ſingularem antiquitatis omniſque divini & humani *Juris* cognitionem attulit; & doctiſſimis ſcriptis præceptoris ſui *Jac. Cujacii* veſtigiis inſiſtens teſtatam ad poſteritatem fecit.

M.D.CI.

JO. *Vincentius Pinellus*, literis & in literatos præcipuo amore ac ſtudio, prudentia & humanitate clariſſimus. In cujus laudibus commemorandis (quas alii ſingularibus libris fuſius pro merito explicaturi ſunt) ne nimius ſim, nunc *Tito Pomponio* ipſum comparaſſe ſatis habebo: quippe qui *Veneti*, ut ille *Attici*, à Sereniſſ. Rep. quæ ipſum impenſe dilexit, nomen promeritus eſt.

Tycho Brahe, eques *Danus* aſtrorum vera ſcientia & obſervationibus longo tempore in ſua *Uranopoli*, & magno ſumtu factis, omnium concordibus ſuffragiis *principis Aſtronomorum* nomen promeritus. Vir & ſcriptis à ſe editis ſecundum *Ptolomæum*, *Jo. Regiomontanum*, & *Nicolaum Copernicum* inprimis clarus; & poſtea à

J. Kep-

J. *Keplero* (cui præclaras ingenii ſui relliquias, ne perirent, quaſi Teſtamento legavit) publicatis illuſtrior.

Richardus Streinius, antiquitatum Rom. quas & ſcriptis illuſtravit, cognitione præſtans. Poſtremo in Theologicis ſtylum exercuit.

Joan. Heurnius, Ultrajecti natus, qui cum ad Medicæ artis ſtudia animum appuliſſet, ejuſque in patria fundamenta jeciſſet, magnos in ea ſcientia progreſſus *peregrinatione* fecit, & in patriam reverſus, erecta *Lugd. Bat.* anno MDLXXXI. Academia, ad Medicam profeſſionem cum *Remberto Dodonæo* honorifice à Curatoribus evocatus, in ſtudiis aſſiduus conſenuit, editis pleriſque ſcriptis.

David Chytræus. Qui tot virûm, quantum in ipſo fuit, *memoriam* ab oblivione aſſeruit, ne ipſe indictus relinquatur, meruit: diu *Roſtochii* profeſſus.

M. D. CII.

L*Azarus Superantius*, patricius Venetus, cujus extat *de rebus Turcicis* magni judicii ac prudentiæ Commentarius.

Maximus Margunius, natione *Græcus*, qui *S. Patrum* aliquot reliquias è communi

muni naufragio vix ſervatas & ſecum aſportatas publico dedit: & ſua quædam eleganti ſtylo, nam *Poetica* excellebat, admiſcuit.

Paulus Meliſſus Schedius. Qui ingenium *Poetica*, ætatem peregrinationibus exercuit. *Heydelbergæ*, *Bibliothecarii* munere fungebatur.

Martinus Rulandus, *Cæſareus Medicus*, ſcriptis editis clarus.

Gaſper Peucerus, eadem profeſſione & *Mathematicarum* præterea ſcientiarum cognitione clarus. *Philippi Melanchthonis* gener longa vita & ſcriptis ac fortuna clarior.

Franc. Junius. * Vir *deſultorio* ingenio: qui multa conatus, an adſecutus ſit quod moliebatur, doctorum erit judicium.

* *Ad hanc cenſuram vide Reſponſ. doctiſſimi Gerardi Voſſii in præfat. ad Hiſt. Lat.*

Joan. Paſſeratius, *Latinæ* linguæ profeſſor digniſſimus: qui felicitate *verſus* pangendi, etiam *Gallicos*, & ſoluta orationе ſcribendi ac bonos ſcriptores interpretandi diu magnam laudem in *Pariſienſi* Academia meruit. Homo emunctæ naris, & cui aliena vix placerent, ultimo elogio vovit, *ne manes ſui malis carminibus onerarentur.* Itaque pauci mortuum laudarunt, dum verentur ne voto ejus minus reſpondeant.

M. D.

M.D.CIII.

ANdreas *Cæſalpinus*, præſtantiſſimus *Peripateticus*; qui diu *Piſis* docuit & ſcriptis famam nominis propagavit.

Franc. Vieta. Vir ingenioſa & profunda meditatione: cujus vi nihil illi inacceſſum in abſtruſioribus ſcientiis; nihil, quod acumine mentis poſſet confici, difficile confectu fuit. In *Mathematicis* præcipue induſtriam inter alias occupationes & negoti. (à quibus capax & indefatigabile ejus ingenium nunquam vacavit) tota vita exercuit. In quibus adeo excelluit, ut quicquid ab antiquis in eo genere inventum, & ſcriptis (quæ temporis injuria aut perierunt, aut obſoluerunt) proditum memoratur, ipſe aſſidua cogitatione invenerit & renovarit, & multa *ex ſuo* ad illorum ingenioſa reperta addiderit. Tam profunda autem meditatione fuit, ut ſæpius viſus ſit totum triduum continuum in cogitatione defixus ad menſam lucubratoriam ſedere, *ſine cibo & ſomno*, niſi quem cubito innixus, nec ſe loco movens, ad refocillandam per intervalla naturam, capiebat. Scripta ejus rara, neque tamen pauca, quòd ea ſumtu ſuo cudenda curaret, & exemplaria

emplaria penes ſe retineret: quæ amic[illegible] homo longe ab omni avaritia poſitus, [illegible] harum rerum peritis liberaliter diſtribu[illegible]bat. *Hadrianus Romanus*, cum problem[illegible] omnibus totius orbis Mathematicis co[illegible]ſtruendum propoſuiſſet, *Vieta* illud co[illegible]tinuò ſolvit, & cum *Caſtigationibus* [illegible] *Auctario*, & *Apollonio* præterea *Gallo* a[illegible] *Romanum* remiſit, tanta cum *Romani* adm[illegible]ratione, ut confeſtim ille iter in *Gallia*[illegible] corripuerit, ut hominem ſibi antea ign[illegible]tum conveniret, & poſtea arctam cum e[illegible] amicitiam coleret.

Vidus Coquillius Romanius. Qui po[illegible] obitum illuſtrior, ſcriptis ejus publicat[illegible] quæ vivus preſſerat, nunc vel invitus i[illegible] hominum memoriam retrahendus eſt. *Ju[illegible] Conſuetudinarium*, cujus cognitione præ[illegible]cipue excellebat, dum *Jus municipale* pro[illegible]prium interpretatur, maxime illuſtravit: & *Hiſtoriam* præterea *patriam* magna fid[illegible] ac diligentia ſcripſit: item accuratiſſima[illegible] *de Gallicanæ Eccleſiæ juribus* obſervatione[illegible] collegerat, quæ plagio perierunt.

M. D. CIV.

JAnus *Duza* Norduvicus, nobiliſſima Ba[illegible]taviæ familia ortus: qui *Muſis cum* *Marti*[illegible]

Marte optime convenire ſuo exemplo docuit. *Poetica* præcipue delectabatur; in quâ ingenium varii generis Carminibus editis exercuit: etiam *patriæ Annales* ſcripſit, multiplici lectione, & admirabili memoria promeritus ut *Bataviæ Varro*, & *Academiæ commune oraculum* vocaretur.

Obertus Gifanius. Is prima literarum rudimenta in *Belgio* ſuo cum imbibiſſet, induſtriam ſuam primum in *T. Lucretio* exercuit. Quem poſt *Michaelem Marullum Byſantium*, qui tantum auctorem miſere interpolaverat, & ſecundum *Dionyſium Lambinum* noſtratem, qui in eo laudabilem operam navavit, nobis meliorem dedit. Dein totum ſe *Juris* ſcientiæ ac *Philoſophiæ* ſtudiis mancipavit, & voce & ſcriptis rem literariam multum promovit.

Hieronymus Mercurialis. Fuit egregia corporis forma, & ſanctiſſimis ſuaviſſimiſque moribus: adhæc doctrina præſtanti, quod multa ejus ſcripta teſtantur, *à diſcipulis* fere publicata, ut ſiquid in iis peccatum eſſet, ea citra famæ & exiſtimationis jacturam emendandi, ſummâ prudentiâ ac modeſtiâ, libertatem ſibi ſervaret. Quædam & in *Hippocratem* & in *Ariſtotelis Problemata* reliquit.

Arnoldus Oſſatus, obſcuris adeo natalibus ut cognatos & adfines prorſus ignoraret,

ret, & pauperes ac domeſticos, nullos præterea, hæredes habuerit: ſed donis ingenii, doctrina, pietate, morum probitate & inſita prudentia à Deo largiſſime cumulatus, facile natalium defectum tanta acceſſione ſupplevit, ut *Roma* in ampliſſimo orbis theatro cæteros omnes natalium ſplendore & aliis fortunæ præſidiis illuſtres æquaverit, pleroſque ſuperaverit, æquabili irreprehenſibilis vitæ tenore omnium amorem & admirationem promeritus.

M. D. CV.

PONTUS *Thiardæus Biſſianus*, in Poetica vernacula primum luſit, dein Mathematicis artibus & *Platonicæ* doctrinæ ſe totum mancipavit, ac poſtremo *Theologicis* ſtudiis: in quibus omnibus multa, ſed tersè *Gallice* ſcripſit, reconditæ ſcientiæ ubique plena.

Theodorus Beza, ingenio hilaro ac eleganti, & longa vita ſatis notus: quam LXX totos annos in ſtudiis & lucubrationibus exegit, eàque tantum provectus, ut antequam moreretur, veris vitæ, quæ eam deſiderabilem efficiunt, ſubſidiis præſenio deſtitueretur. Siquidem præſentium memoriam, debilitata quippe mente evanidam

amiſerat

amiſerat, præteritorum dum ingenio valebat impreſſam ſervaverat. Itaque & totos *Pſalmos Hebraicè*, & quodcunque caput ex *B. Paulli* epiſtolis propoſuiſſes, integrum Græcè recitabat: nec in iis, quæ olim didicerat, judicio carebat, ſed quæ dixerat ſtatim obliviſcebatur.

Robertus Conſtantinus, trium linguarum peritiſſimus, & Græcæ præcipuè ac Latinæ, qui longam vitam in ſtudiis & peregrinationibus conſumſit. Fuit & *Julii Caſ. Scaligeri* domeſticus, & Commentaria in partem *Theophraſti* ab auctore non edita poſt ejus mortem publicavit. Quod à plagii crimine, cujus aliquando inſimulatus fuit, eum liberat.

Simo Marionus. Qui *Juris* ſcientia ac eloquentia præcipue in noſtro foro diu claruit, quod *Actiones* aliquot forenſes ab eo editæ abunde teſtantur.

M. D. CVI.

S*Ofredus Calignonus* Navarræ Cancellarius, ingenio, doctrina, rerum uſu & in iis explicandis ſolertia, ac morum ſuavitate cum paucis comparandus.

Philippus Porta. Is vitam placidam & ad bene de cunctis merendum inſtitutam, in

Poetica noſtra exercuit. In qua excelluit, ut ſecundum *Ronſardum*, *Bellaium* & *Bellaqueum* principatum in ea obtinuerit. Neque minùs propterea rebus maximis gerendis par. *Gallica Pſalmorum Paraphraſis* omni laude digna.

Reginaldus Belnenſis. Hic vir conſtantiſſime *Regias* partes calamitoſiſſimis temporibus tutatus eſt, dicens, *Religioni niſi ſalva Rep. conſuli non poſſe: ſalvam autem Remp. ſervari non poſſe, niſi legitima ſucceſſione ſervata.*

Juſtus Lipſius, victuris ad omnem poſteritatem ſcriptis ſatis ſe illuſtrem toto orbe præbuit. Tota vita *Joſ. Scaligerum* coluerat, ab eo viciſſim redamatus: qui exemplo ſuo alios ad celebrandam ejus memoriam provocavit, ut nullum à ſuis, cum quibus vivebat, illuſtrius monumentum hodie extet, quam quod illi *Scaliger* Lugduni Batavorum à ſe, *Hugone Grotio*, *Dominico Baudio*, *Daniele Heinſio*, aliis ſtructũ erexit.

Helias Putſchius. Qui patre elato à vitrico benigne educatus *Lugdunum Bat.* conceſſit, & auctore *Scaligero Grammaticorum Latinorum* editionem aggreſſus eſt: quam & ad exitum perduxit.

FINIS.

Catalogus Virorum Doctorum Alphabeticus.

Acidalius pag. 110.
Agricola 15
Alciatus 7
Aleſius 36
Alexandrinus 98
Amalthæus 58
Amalthæus 59
Amaſæus 22
Amiotus 100
Angelius 111
Angelus 36
Apianus 9
Aretius 59
Argenterius 54
Argentinenſis 44
Arlenius 30
Aſchamus 45
Auguſtinus 84
Auratus 91
Barbarus 45
Barroſius 67
Bartaſſius 96
Bellaius 26
Bellaius 27
Bellaqua 66
Belnenſis 130
Bembus 2
Benedictus 97
Bencius 106
Bertramus 108
Betuleius 13
Beza 128
Bibliander 35
Bilichius 8
Billius 72
Biſſianus 128
Boba 61
Bodenſteinius 67
Bodinus 113
Boetianus 32
Bonamicus 9
Bonefidius 60
Bonfadius 27
Borræus 35
Brahe 122
Brentius 48
Brodæus 32
Bucerus 6
Buchanan 75
Bucholtzerus 81
Bugenhagius 21
Bullingerus 62
Busbequius 103
Buteo 36

Cæſalpinus	125	*Corteſius*	3
Cæriolanus	104	*Crato*	83
Calignonus	129	*Cromerus*	93
Calvinus	34	*Cruceius*	66
Camerarius	58	*Cruſerius*	59
Camerarius	119	*Cujacius*	95
Camotius	73	*Curio*	47
Candala	105	*Daneſius*	65
Caninius	20	*Daſypodius*	121
Canterus	63	*Denores*	98
Capilupus	27	*Dodonæus*	83
Caracciolus	86	*Donellus*	101
Carafa	102	*Draconites*	40
Cardanus	64	*Driander*	29
Caſſander	42	*Duarenus*	24
Caſtalio	34	*Dudithius*	94
Caſtellanus	85	*Duza P.*	126
Caſtelvetrus	52	*Duza F.*	112
Cavalcantius	32	*Echinus*	83
Cevallerius	55	*Egnatius*	12
Chemnicius	86	*Eraſtus*	78
Chytræus	123	*Eſpencæus*	50
Ciaconus	73	*Fabricius*	52
Ciaconus	120	*Fabricius*	57
Clarius	16	*Faber*	79
Clutinius	60	*Faber*	122
Cocchlæus	8	*Faernus*	29
Columna	85	*Falcemburg.*	67
Commandinus	62	*Fallopius*	31
Commelinus	118	*Fernelius*	21
Conſtantinus	129	*Ferrarius*	85
Contius	65	*Ferrerius*	90
Coquillius	126	*Ferronus*	33
Cornarius	21	*Ferus*	13
Cornarus	40	*Fichardus*	74
Corradus	18	*Flaminius*	7

Florens

Florens Chr.	114	Guillandinus	93
Foeſius	114	Guinterius	59
Folengius	26	Gulielmius	81
Folieta	73	Gyraldus	9
Forſterus	18	Hadrianus	70
Foxius	79	Hartungus	69
Fracaſtorius	12	Heresbachius	64
Franchinus	14	Hervetus	80
Friſius	15	Heurnius	123
Fruterius	42	Hollerius	31
Friſchlinus	99	Hoſpitalius	56
Fuchſius	40	Hotomanus	95
Fuggerus	81	Jambularius	35
Gambarus	85	Janotius	53
Garnerius	97	Illyricus	62
Gelenius	14	Jobertus	75
Gelida	18	Jovius	10
Gellius	33	Juellus	52
Genebrardus	116	Junius	62
Gerbelius	29	Junius	124
Geſnerus	37	Lambinus	53
Gifanius	127	Lampſonius	119
Gillius	17	Landus	31
Giſelinus	102	Langius	37
Glareanus	34	Langius	56
Goltzius	78	Languetus	72
Gomecius	71	Langus	43
Gorræus	65	Latinius	104
Goveanus	38	Laſſus	108
Gratarolus	45	Lavaterus	87
Grevinus	48	Laureus	103
Grollierius	39	Lazius	15
Gruchius	54	Leovicius	59
Gualterus	87	Leopardus	44
Guetius	88	Leſcotus	68
Guicciardinus	94	Levineius	120

Leunclaius	104	*Montanus*	10
Lipomanus	23	*Montanus*	11
Lipſius	130	*Montaureus*	5
Loaiſa	120	*Morales*	10
Lonicerus	46	*Morata*	11
Lotichius	29	*Morellius*	33
Luiſinus	45	*Munſterus*	
Macrinus	20	*Muſculus*	38
Majoragius	16	*Muretus*	88
Maldonatus	77	*Nannius*	22
Maniotus	88	*Navarrus*	88
Manutius	57	*Neander*	11
Manutius	117	*Nerius*	11
Margarita Navar.	3	*Nobilius*	99
Margunius	123	*Nonius*	6
Marionus	129	*Onufrius*	44
Martyr	31	*Oporinus*	44
Maſius	56	*Orontius*	11
Matheſius	36	*Ortelius*	11
Matthiolus	66	*Oſorius*	7
Maurolycus	62	*Oſſatus*	12
Melanchthon	28	*Oſualdus*	66
Meliſſus	124	*Pætus*	77
Menilius	47	*Palæotus*	11
Mercator	107	*Pamelius*	88
Mercerus	49	*Pantagathus*	44
Mercurialis	127	*Papius*	77
Metkercus	101	*Paſſeratius*	12
Micyllus	21	*Patricius*	11
Milichius	26	*Pelletarius*	77
Mizaldus	68	*Pellicanus*	11
Molanus	83	*Pena*	22
Molineus	41	*Perionius*	22
Mollerus	93	*Perpinianus*	4
Molza	3	*Peruta*	12
Montanus	7	*Petreius*	11

Peucerus 124
Peutingerus 2
Philander 38
Picolomineus 68
Pierius 5
Pincianus 10
Pinellus 122
Pithæus 114
Plantinus 92
Porta 129
Portius 13
Portus 74
Poſtellus 72
Puteanus 106
Putſchius 130
Ramus 52
Ræticus 64
Ramuſius 19
Ranconetus 24
Raph.lengius 118
Raſarius 68
Regius 69
Reineccius 110
Reinholdus 11
Reſendius 67
Rhenanus 2
Ricobonus 121
Rivius 11
Roaldeſius 92
Robortellus 43
Rondeletius 41
Ronſardus 83
Rota 61
Rulandus 124
Sabinus 29
Sadeël 101
Sadoletus 2
Salinas 100
Salvianus 54
Sambucus 81
Scaliger 22
Scheudus 53
Schonerus 2
Scrimgerus 51
Senenſis 46
Sepulveda 55
Sigæa 28
Sigonius 82
Simlerus 63
Skala 12
Skekius 87
Sleidanus 18
Speronius 90
Stadius 69
Stephanus 25
Stephanus 119
Stifelius 43
Streinius 123
Strigelius 45
Strozza 38
Strozzia 102
Sturmius 12
Sturmius 93
Superantius 123
Surita 71
Surius 67
Sylburgius 112
Szegedinus 55
Tartalea 20
Taſſus 109
Tileſius 9[illegible]
Tilii 48

Tira-

Tiraquellus 23
Toletus 111
Torrentius 109
Tremellius 71
Triſſinus 5
Turnebus 37
Turrianus 80
Vadianus 7
Varchius 40
Vaſæus 4
Vaſarius 61
Vatablus 1
Venerius 74
Vergara 23
Verſoſa 60
Veſalius 35
Victorius 82
Vida 40
Vieta 125
Vignerius 11[illegible]
Villichius [illegible]
Vinetus 8[illegible]
Volmarius 3[illegible]
Urſinus 12[illegible]
Utenbovius 12[illegible]
Weſenbecius 8[illegible]
Whitakerus 11[illegible]
Wierus 8[illegible]
Wigandus 8[illegible]
Wolfius 5[illegible]
Wolfius 7[illegible]
Wottonus 1[illegible]
Xylander 6[illegible]
Zabarella 9[illegible]
Zanchius 9[illegible]
Zarlinus 12[illegible]
Zeiglerus [illegible]
Zuingerus 8[illegible]

Sleidanum sane legant qui bonas horas p[...]
sime collocatas voluerit: viri cordati, sat[...]
scio, hominis impudentiam et vafritie[...]
detestabuntur. pag. 327. Surii Commen[...]
rerum in orbe gestarum ab anno sal. ~~150~~ 150[...]
ad ann. 1574

M/-

14708